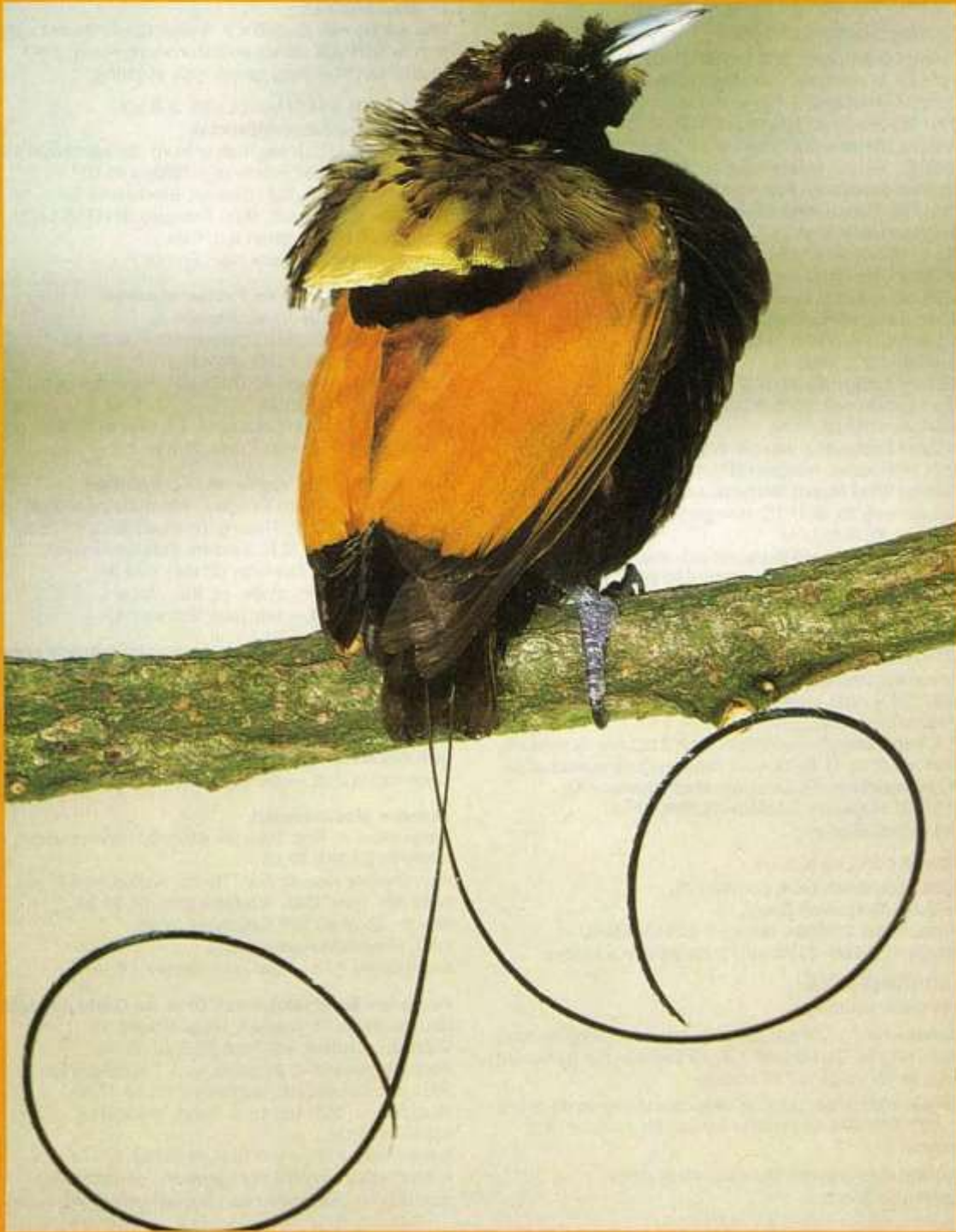

ONZE VOGELS

41e jaargang no. 2, februari 1980

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

DAGELIJKS BESTUUR N.B.v.V.

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17,
4812 AK Breda, telefoon (076) 13 61 37.

Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 61 60.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Commissaris: D.J. van der Molen, Esschingstraat 80,
7721 XD Dalfsen, telefoon (05293) 12 57.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a,
9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.

District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8,
8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: D.J. Prinsen, Berkenlaan 132,
7064 HT Silvolde, telefoon (08350) 53 14.

District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.

District Noord-Holland: A.J.F. Lammerse,
Oude Kruisweg 104, 2142 EH Cruquius,
telefoon (023) 28 59 06.

District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.

District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.

District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2,
5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

G. van der Meijden, Kempenlandstraat 27,
5283 CK Boxtel, telefoon (04116) 7 45 29, voor tropen,
grasparkieten etc.

H.J. Veerkamp, Royaardsplein 12, 3123 AN Schiedam,
telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.

H. Warmerdam, v.d. Duin van Maasdamlaan 45,
2181 XB Hillegom, telefoon (02520) 1 75 57,
voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 27,50 per jaar, bij vooruitbetaling op onze
giro 1148324. **Buitenland** f 37,50 per jaar, per luchtpost
extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 400 Bfr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening
nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheck te
Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau,
Bergen op Zoom.

ONZI

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wen
zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn
plaats van inwoning gevestigde afdeling.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: J.G. J. van Valkenburg, Snijderstraat 15a
4204 EB Gorkum, telefoon (01830) 3 45 83.

Penningmeester: A.A. Straver, Emmalaan 9,
2405 GA Alphen a.d. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v.

penningm. NZC Alphen a.d. Rijn.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3,
3173 RE Poortugaal, telefoon (010) 38 27 43.

Penningmeester: L.J.G. Rovers,
W.H. Jordaansingel 40, 7481 GP Haaksbergen,
telefoon (05427) 28 24.

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub nr. 1667906.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: S.A. van Dongen, Schimmelpenninck-
straat 17, 5037 RT Tilburg, telefoon (013) 67 25 05.

Penningmeester: G.F. Jansen, Fresiastraat 15,
3742 TK Baarn, telefoon (02154) 1 83 34.

Giro 3158484 t.n.v. Spec. cl. Eur. Vogels.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub van insekten- en vruchtenetende vogel

Secretaris: H. Kehl, Plein 1953, nr. 144,
3086 EK Rotterdam, telefoon (010) 80 28 54.

Penningmeester: E. Zehenpfenning, Acacialaan 8,
3741 WC Baarn, telefoon (02154) 1 20 07,

giro 2625815, t.n.v. penn. speciaalclub.

Contributie f 25,— per jaar. entree f 5,—.

Japane Meeuwenclub

Secretaris: A. Kok, Pals 29, 6931 DJ Westervoort,
telefoon (08303) 23 58.

Penningmeester: W.A.M. Berns, Kerkallee 91,
6882 AP Velp, Gld., telefoon (085) 61 96 28.

Rek.nr. 30.39.88.207 Rabobank, Velp.

t.n.v. Penningmeester J.M.C.

Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras- en Grote parkieten

Secretaris: J. M. Lupsan, Hoge Waard 31,
6825 JL Arnhem, telefoon (085) 61 19 15.

Penningmeester J. Versluis, Kat. Lagedijk 133b,
3081 ZP Rotterdam, telefoon (010) 84 11 86

Postgiro nr. 3587100 t.n.v. Penn.: Parkieten

Speciaal Club.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling

contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

VOGELS

ND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 50.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere richtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de v.B.v.v. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuivere particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAAGEN OVER?

BLEURKANARIES aan: W.C. Oonk, Bergweg 37, 1242 EP Lochem.

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, v.d. Duin van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 3322 LK Leiden.

GRASPARKIETEN aan: H.W.J. v.d. Linden, Verbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

REBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPEN-

BASTAARDEN aan: J. van Strien,

Godaanstraat 8, 9254 CM Hardegarijp.

ROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG)

EN HUN BASTAARDEN aan: D.A. Duivis,

St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: H. Kehl, Plein 1953 nr. 144 3086 EK Rotterdam.

FORM- EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools, Molenweg 9, 4505 PM Zuidzande.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 24 maart 1980

IN DIT NUMMER

	pag.
Paradijsvogels 2	52
Agressie	55
NBvB Boekenservice	55
Een bijzondere vorm van legnood	56
Grasparkieten allerlei	59
Kleine cubavink	60
Kweken met Putters	63
Wildzangkwekers opgelet	63
Uw vraag. Ons antwoord	64
Op verzoek van	65
De volièr van de maand	66
Zaagbekken	68
Loodbekjes en Zilverbekjes	69
De Pyrrhura melanura	71
Aymara's	73
De opbouw van een stam 1-2-3	74
Nieuwe kamerplanten	76
Stijve klaverzuring	77
De chinese dwergkwartel	78
Alarmroep	79
Kweek met de Alariovink	80
Bondskampioen	81
Exotische vogels als huisdieren? JA of NEE	85
NBv Service	87
Korte berichten	88
Haagse vogelliefhebster kweekte blauwgele ara	88
Vraag en Aanbod	90

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Sluis	58
Cédé	62
Minifauna, Adgefo, Fauna Lux, Holthoes	66/67
Dinxperlo, W. Rouppe van der Voort	70
Theiling, Kavo-eivoer, van Wijngaarden	84
Harteveld Hoos & Heyermans b.v.	86
Van Gelder	87
Fauna metaalwaren	90
Sabri Pet Supplies	91
V.V.R. Vogelvoederfabriek	92
Fauna metaalwaren b.v.	93
404	94
Rein v.d. Veen, Edelchemie, Panheel, Animal,	
F. Thijssen mill, EB eivoer, Blankenstijn,	
Orni Mondo, S.E. Voordewind	95
Witte Moien	96

Foto voorplaat: Gekraagde Paradijsvogel
Vogelpark Walsrode/Horst Müller

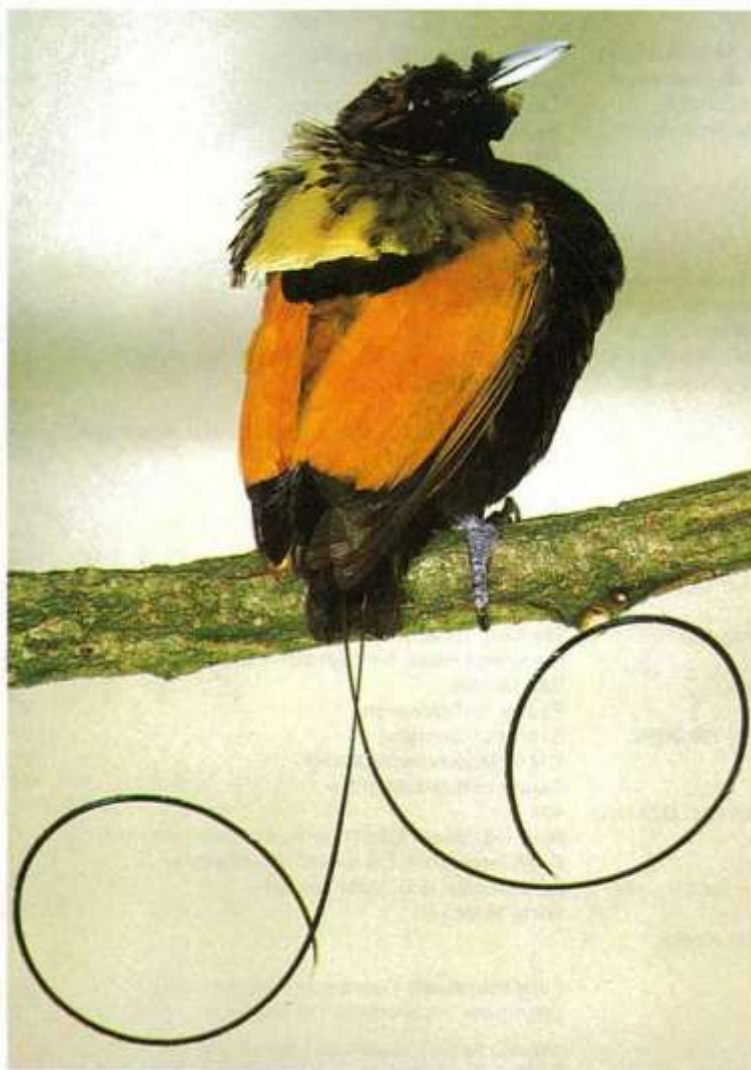
Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Foto's: Vogelpark Walsrode/Müller

Paradijsvogels 2

Veel paradijsvogels dragen koninklijke namen. Een van de eerste was de Koningin Victoria-paradijsvogel (*Ptiloris victoriae*) uit Australië, die door John Gould in 1850 naar zijn vorstin werd genoemd. De Duitsers, die omstreekt 1880 in Nieuw-Guinea zeer actief waren, benoemden twee opvallende soorten naar hun keizer en keizerin (*P. guillemi* en *P. augustae-victoriae*). De Oostenrijker Otto Finsch noemde de blauwe paradijsvogel *P. rudolphi* ter ere van aartshertog Rudolf van Habsburg die korte tijd later zo tragisch zijn leven op Slo Mayerling eindigde en de Prinses Stefanie-paradijsvogel (*Astrapia stephaniae*) is naar zijn Belgische gemalin genoemd.

De Prinses Stefanie-paradijsvogel is een der weinige soorten die in gevangenschap gebroed hebben en is een vertegenwoordiger van een groep langstaartige paradijsvogel die ook wel paradijskaters worden genoemd. Dit zijn alle bewoners van de hoog gelegen bergbossen van Nieuw-Guinea, waar slechts weinig exemplaren voor de handel werden geschoten.

Ze hebben alle een metaalglanzend zwart lichaam en vele bezitten een iriserende halskraag en lange staart

sierveren. Het mannetje van de langstaartparadijsvogel heeft twee witte middelste staartveren die bij het vliegen bijna 1 m achter hem aanslepen. Deze vogel die in 1939 ontdekt werd, is 105 cm lang en is de langste van alle zangvogels.

De paradijsvogels met het grootste lichaam zijn de 'sikkelsnavels' uit de regenbossen van Nieuw-Guinea die velden beneden de 1500 m worden aangetroffen.

Bij de balts zetten de sikkelsnavels glanzende metaalachtige glanzende schouderveren op tot ze elkaar over de rug raken; daarbij opent en sluit hij de middelste staartveren en opent de snavel om zijn van binnen heldergele bek te tonen.

Tot de zogenaamde vlagdragers behoort de zesdradige paradijsvogel, waarbij drie draadvormige veren aan weerszijden van de kop staan en die eerder aan de spit een zwart vaantje hebben. Een andere hiertoe behorende soort is de wimpeldrager, een kleine 18 cm lange soort, die alleen uit de bergen van Midden-Nieuw-Guinea bekend is. De mannetjes hebben twee 45 cm lange sierveren die erder aan een kant van de schacht en serie van 30 tot 40 miniatur-aggetjes hebben die van buiten iriserend blauw en van binnen bruin geïsoleerd zijn.

Deze vogel die in 1894 voor het eerst naar een Parijs handelsexemplaar werd beschreven, ziet er zo fantastisch uit dat conservatieve ornithologen uit die tijd er niet in wisten te geloven en de balg voor een kunstprodukt hielden.

Het gedrag van deze dieren in de natuur is nog maar gedeeltelijk bekend, maar een aantal leeft polygaam en de broedplichten worden zoals in dergelijke omstandigheden meestal voorkomt — vanaf het bouwen van het nest tot het grootbrengen der jongen door de valere, bruine wijfjes waargenomen. Dit geldt echter niet voor alle familieleden. De primitievere soorten zoals die van de geslachten **Macgregoria** en **Paradisgalla** (leparadijsvogels) hebben geen of weinig sierveren en de seksen hebben dezelfde kleur.

Bij de zwarte paradijsvogel van Nieuw-Guinea zijn de mannetjes monogaam en ofschoon alleen het wijfje tijdens de broedperiode van 15 tot 18 dagen broedt, brengt het mannetje nestmateriaal voor haar aan en helpt ook bij het voeren van de jongen.

De prachtgeweevogel wordt in beide delen van Nieuw-Guinea en in Noordoost-Australië aangetroffen. De sierveren aan de flank zijn zacht en harig en veel korter dan bij de

Grote Paradijsvogel (*Paradisea apoda*) (pag. 53 onder)

Z Nieuw Guinea, Aroe eilanden, ingevoerd op Klein Tobago (Caribische Zee).
Biotoop: standvogel in tropische wouden en vlakten en heuvels tot 900 m.
Sign.man: bovendelen, inclusief vleugels en staart kastanjebruin, middelste staartveren draadvormig, zwartachtig bruin, tot 75 cm lang; kop en hals oranjegeel; voorhoofd, teugel, kin zwart met groene glans; keel tot bovenhals iriserend oliegroen; bovenborst bruinig zwart tot donker kastanjebruin, afhankelijk van het ras; onderdelen kastanjebruin; grote tule-achtige pluimen aan weerszijden van de borst, tot 60 cm lang $\frac{2}{3}$ vanaf de basis geel tot oranje, buitenste $\frac{1}{2}$ kaneelbruin; poten bleek-bruin, snavel licht grijs-blauw met lichtere punt, ogen citroengeel.

Man: voornamelijk kastanjebruin, donkerder aan de kop en rond de hals; bovenborst en onderdelen lichter; poten bleek-bruin, snavel blauwachtig grijs, ogen citroengeel. Juv.pop: lijkt eerst op man en is na 5 jaar op kleur. Geluid: levendig en luidruchtig; man roept 'wawk wawk wawk', wok wok wok'.

Voedsel: boomvruchten misschien ook insecten. Tijdens de balts, waaraan 12-20 mannen deelnemen in een grote boom, vliegen deze opgewonden rond met uitgezette pluimen, die prachtige gouden waalers vormen, terwijl de kop is gebogen, de vleugels over de rug liggen en de staart naar voren is gebogen. Als een pop verschijnt, 'bevrozen' de mannen op een zitplaats in vastgestelde rangorde, de hoogste man in het midden.

Broedgeg.: december-januari op Aroe eilanden nest van takjes, gevoerd met worteltjes, in een boom. 2 bruinachtige eieren met rood en zwart-bruine lengtestrepen, worden door pop uitgebroed; zij zorgt ook voor de jongen, want er is geen echt 'huwelijk'.

Raggi's grote paradijsvogel (*Paradisea Raggiana*) (pag. 53 boven)

Nieuw Guinea. Biotoop: standvogel in wouden en bosranden, vaak nabij ravijnen van zeeniveau tot 1500 m; boomgroepen in rotsige graslanden, inheemse tuinen.

Sign.man: rug geel tot bruin afhankelijk van het ras; vleugels en staart licht tot donker wijnbruin; middelste staartveren draadvormig, tot ca. 47 cm lang; kop en hals oranje-geel; voorhoofd, teugel en kin zwart met groene glans; boordje en grote vleugeldekveren geel; wangen en keelvlak olie-groen; bovenborst zwartachtig; onderdelen bleek tot donker wijnbruin. Kanten pluimen op borstzijden tot 53 cm lang, rood tot abrikooskleurig met roze kaneelkleurige uiteinden; poten grijsbruin, snavel blauwgrijs, ogen geel.

Pop: bovendelen inclusief vleugels kastanjebruin tot geel; staart kastanjebruin; voorhoofd en gezicht zwartachtig bruin; achterkruin tot hals dof geel; keelvlak zwartachtig bruin tot zwart, soms met wat geel; onderdelen grijs wijnbruin; poten lichtbruin, snavel kalkachtig blauw, ogen helder geel. Juv.man: via kleuren van pop naar verenkleed van man in 5 jaar. Man: 32-35 cm, normale staart 15-17 cm. voedsel mannen en juv. poppen voeden zich met vruchten in troepjes op hoogten van 4½-6 m, op de middelste of bovenste takken. Geluid: man roept in de buurt van de baltsplaats een hoog 'kieng', gevolgd door een galmend 'kieie kieie kieie' dat almaar luider wordt en eindigt met een explosief 'waw woew'.

Mannen in groepjes van 3-6 hebben een eigen plaats op schuine takken in een groep bomen. Man buigt zich voorover, steekt de vleugels omhoog en naar voren zodat ze de rug raken of over de kop wijzen. Vleugels worden snel heen en weer bewogen, de flankpluimen omhooggestoken en uitgezet.

Rangorde als bij *P. apoda*. Broedgeg.: nest van ranken, dode bladeren, gevoerd met bladvezeltjes, ca 4½ m hoog in een jonge boom in de bosrand. 1-2 roze creme eieren, met roodbruine lengtestrepen over violet, werden door pop (gevangenschap) 13-15 dagen bebroed; jongen die door pop uit de keel met insecten werden gevoerd, vlogen na ca. 28 dagen uit.

meeste andere groepen. De vogel heeft een glanzende purperblauw keel en poseert met wijd gespreide vleugels en achterovergebogen kop om het zonlicht op de keel te laten schijnen. Ze danken hun eigenaardige naam aan hun roep, een luic fluittoon in twee strofen die aan een voorbijfluitende gewerkskogel doen denken.

Verwant aan de wimpeldragers is de scherm-paradijsvogel, een klein soort zo groot als een spreeuw met twee stel slierveren: een kap met meer dan 100 fluweelzwarte veren achter op de kop, die het dier in een grote waaler over de kop kan opzetten en een borstplaat met metaal-groene veren, die uitgezet kan worden, zodat hij de koppen bij raakt. Deze veren hebben zulke sterke spieren dat de baltsende diere er vliegend mee kunnen pronken. Midden in het verenschield opent de vogel zijn snavel om zijn fel gekleurde bek te laten zien.

De beste tot dusver geopperde verklaring over de betekenis van deze fantasieveren en het ingewikkeld baltsgedrag legt de nadruk op de noodzakelijkheid van duidelijke onderscheidingskenmerken tussen de soorten om onderlinge bastaarde ring zoveel mogelijk te voorkomen. Uit het wild is een twintigtal hybriden bekend, waarvan de meeste dan nog tussen geslachten en niet tussen verwante soorten. Dit wijst er wel op dat deze polygame diere ook gemakkelijk tot een paring met niet-soortgenoten komen. Deze bastaarden komen alle tussen de hoogst ontwikkelde vormen voor: niet tussen de meer primitieve. Daar nu deze bastaarden onvruchtbaar zijn en dus van geen betekenis worden de instandhouding van de soort, is het van het grootste belang dat de soorten elkaar bij deze hoog gespecialiseerde vormen, die geen blijvend paar vormen, kunnen herkennen. Het is dus niet onmogelijk dat deze merkwaardige pronkveren en baltsgedragingen uit noodzaak ontstaan zijn, om die zo nadelig bastaardering te kunnen vermijden.

Agressie

Agressie bij vogels is instinctief. Vogels kunnen niet, zoals wij mensen, nadenken over hun instinct of proberen een instinctieve handeling te onderdrukken. Vogelliefhebbers dienen op de hoogte te zijn van eventueel agressief gedrag van zekere vogels. Er zijn geen tabellen op te zetten van, bijvoorbeeld, agressieve / niet-agressieve vogels. Agressief gedrag kan ook (mede) voortkomen uit de wijze van huisvesting, de medebewoners van de betreffende ruimte, de voederplaats, bepaalde nestplaatsen, enz. Sommige soorten zijn in de rui- en rustperiode zeer verdraagzaam, doch worden agressief zodra de kweektijd nadert. Bij andere soorten kan het zelfs weer voor komen dat een man en een pop elkaar het licht in de ogen nauwelijks gunnen. Bij aanschaf van vogels dient men zich van tevoren wel degelijk te informeren over het al dan niet agressief zijn.

De verdediging van een bepaald broedgebied – een territorium – gaat vaak gepaard met agressiviteit. Eveneens een instinctieve handeling vanuit de evolutie ontwikkeld uit oogpunt van beschikbaarheid van een bepaalde hoeveelheid voedsel in of op een zekere grondoppervlakte.

In een voliëre waar normaal gesproken voedsel in ruime mate kontinu in voorraad is zouden vogels geen territorium hoeven af te bakenen ware het niet dat vogels afgaan op hun instinct...

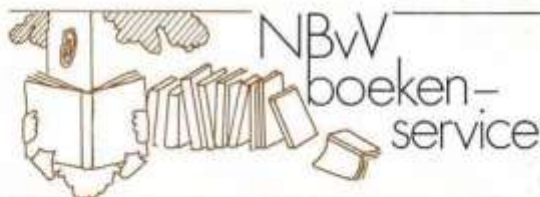
Slechts in bijzondere gevallen kunnen vogels die instinctmatig agressief optreden als 'indringers' op hun terrein komen, bij elkaar in één ruimte gehouden worden. Te denken is dan bijvoorbeeld aan kanaries die van origine – net zoals hun grote aantal verwanten nu nog steeds – duidelijke territoriumvogels zijn, doch hun drang tot verdediging van het broedgebied is door de domesticatie van de voorbije honderden jaren sterk afgezwakt.

Door dusdanig kooien en voliëres op te zetten dat daarin één à twee paartjes gehouden kunnen worden maakt u het uw vogels gemakkelijker zich zonder vechtpartijen voort te planten. Nog enkele praktische tips:

- vinkachtigen zijn zeer sterke territoriumvogels, wees op uw hoede
- bijna alle parkiet- en papegaai-achtigen moeten beslist per paar gehouden worden
- wilt u per sé uw voliëre met een flink aantal vogels bevolken, installeer dan op z'n minst twee voederplanken, maak veel schuil- en nestplaatsen en kijk niet op een paar zitstokken meer of minder.

Te vaak nog zijn tegenvallende kweekresultaten het gevolg van een niet harmonieuze en vreedzame voliëre-bevolking.

Huub Vervest

Agapomissen en andere dwergpapegaaien, Th. Vriends	f 25,75
Atlas met 100 exotische prachtvinken in kleur	f 25,—
Australische papegaaien en parkieten, A. Rutgers	f 52,50
Australische prachtvinken, C.A.F. Enehjelm	f 10,50
Australische platstaartparkieten, Dr. K.J. Immelmann	f 22,50
Bastaardvinken, K. Speicher	f 8,10
Bomen en struiken	f 8,90
Echte vinken houden, Vriends	f 24,75
Encyclopedie voor de vogelliefhebber, 4-delig	f 360,—
Exotische vogels in kleur, Chr. Walraven	f 16,50
Fazanten, Howman	f 14,90
Geneeskrachtige en giftige planten	f 8,90
Gids voor de vogels van Europa, Elsevier	f 26,50
Grammofoonplaatjes 33 toeren/17 cm.	
Lied van de Harzer	f 10,—
Lied van de Waterslager	f 10,—
Grasparkieten mijn hobby, G.A. Radtke	f 8,90
Grote parkietenatlas	f 25,—
Handboek voor de grasparkietliefhebber, G.A. Radtke	f 28,—
Handboek voor de zangkanariekweker, P. Kwast	f 27,50
Hebt u ook al een papegaai, R.R.P. v. d. Mark	f 13,25
In de bossen	f 8,90
Insecten- en vruchtenetende tropische vogels, Th. Vriends	f 20,75
Kanarierassen, K. Speicher	f 7,50
Kanaries, K. Speicher	f 8,75
Kanaries houden als liefhebberij, R.R.P. v. d. Mark	f 16,25
Kleurkanaries kweken kunt u ook, H.J. Veerkamp	f 19,50
Kwartels en Fazanten, A. Rutgers	f 57,50
Kwartels en Patrijzen, R.R.P. v. d. Mark	f 15,—
Kweken met vogels, C.E. van Berkel	f 32,—
Ontmoetingen met Australische prachtvinken, Vriends	f 9,90
Onze papegaai, Chr. Walraven	f 13,50
Papegaaien, C.A.F. Enehjelm	f 8,10
Papegaaien en parkieten als liefhebberij, v. d. Mark	f 13,75
Parrots of the world, J.M. Forshaw	f 120,—
Pietpraat over kleurkanaries, J. Kuiper	f 24,50
Plantengids voor Europa, Oleg Polunim	f 30,90
Siervogels houden kunt u ook, R.R.P. v. d. Mark	f 39,50
Tropische vogels, H. Bechtel	f 9,30
Tropische vogels houden kunt u ook, v. d. Mark	f 11,—
Tropische voliërevogels in kleur, deel 1, A. Rutgers	f 37,50
Tropische voliërevogels in kleur, deel 2, A. Rutgers	f 37,50
Valkparkieten, W. Loeding	f 11,90
Voedseldieren voor o.a. voliërevogels	f 8,50
Vogelkinderen en hun ouders, S. Hoehner	f 10,25
Vogels die vragen worden overgeslagen, J. v. Himbergen	f 20,50
Vogelwereld van Europa in kleur, Avon/Tilford	f 19,90
Voliërevogels in kleur, Avon/Tilford	f 19,90
Vogels zien en leren kennen, Dr. W. Tiede	f 14,50
Vogelziekten, H.S. Raathel	f 9,10
Vogelziekten, C. Stork	f 15,75
Wat is dat voor een dier, Dr. IJsseling/Dr. Scheyground	f 39,50
Waterslagers en harzers, M. van Woelk	f 11,50
Wat bloeit langs onze wegen	f 8,80
Wat bloeit in bos en heide	f 9,30
Weiden en akkers	f 8,90
Wilde planten zien en leren kennen, Dr. D. Seidel	f 14,50
Wildzangvogels, het houden van, A. Rutgers	f 15,25
Zaadetende tropische vogels, R.R.P. v. d. Mark	f 16,50
Ziekten van vogels, J.P. Holsheimer	f 32,50
Zien is kennen, N. Binsbergen	f 22,90
Zakflora voor bos en heide, G. Hüstegge	f 24,50
Zakflora weg en wei, G. Hüstegge	f 27,50
Zebra-vinken, Stock/P. Kool	f 21,50
1000 vogels in kleur, B. Campbell	f 79,50

**Met een goed boek, schiet u altijd in de roos.
Het is een geschenk van blijvende waarde!**

Ook andere niet genoemde boeken zijn door ons te leveren.
U KUNT BESTELLEN DOOR OVERMAKING VAN HET VERSCHULDIGDE BEDRAG EN DUIDELIJKE VERMELDING VAN DE TITEL(S), UW NAAM EN ADRES, OP GIRO 1148324, t.n.v. NVV BOEKENSERVICE TE BERGEN OP ZOOM. Per omgaande ontvangt u uw bestelling FRANCO thuis.

Een bijzondere vorm

Wie vogels houdt en er mee probeert te kweken krijgt vroeg of laat wel eens te maken met het probleem legnood. We spreken van legnood wanneer de vogel niet in staat is, door welke oorzaak dan ook, het ei te leggen.

Tallose oorzaken kunnen er aan ten grondslag liggen, oorzaken die we niet altijd en meteen kunnen achterhalen. Op het moment van legnood is het ook niet evident om achter de diepere oorzaak te zoeken. Het is iets acuuts: het ei moet er uit en dat is op dit moment onze enige zorg. Toch zou dit artikel niet volledig zijn wanneer wij hier niet bij stil zouden staan.

1. Te jonge vogels. Wanneer de vogel te jong voor de kweek ingezet wordt is de kans wel degelijk aanwezig dat zo'n vogel legnood kan krij-

gen. Vooral bij parkieten is dit het geval. We hebben de indruk dat het bekken van zo'n vogel nog niet volledig is ontwikkeld. We spreken in dit geval ook vaak dat de pop een te groot ei bij zich heeft. Dit is meestal in absolute zin niet juist. We kunnen hoogstens spreken van een relatief te groot ei...

2. Ook kan de vogel uit conditie zijn en zodoende niet in staat het ei te leggen. De vogel kan uit conditie geraken door ziekte, vitaminegebrek of een slechte mineraalvoorziening (kalkgebrek).

3. Ontsteking van de eileider (salpingitis) kan aangemerkt worden als een veel voorkomende oorzaak. Een aantasting van de eileiderwand geeft een verminderde functie waardoor er een stagnatie in de eiafzetting komt met alle nare gevolgen

vandien.

4. Plotselinge temperatuursverlaging van de omgeving kan aanleiding zijn tot het ontstaan van legnood. Door de kou kan een kramp-toestand ontstaan van de eileider of tot antiperistaltische bewegingen (bewegingen tegen de natuurlijke richting in). Vooral bij de grote parkieten in de buitenvolière is dit een van de meest voorkomende oorzaken.

5. Abnormale eivormen: Abnormale eivormen kunnen ook ontstaan t.g.v. ontstekingen enz. ook abnormale consistentie van de eischaal kan aanleiding geven tot een bemoelijkte eiafzetting. We kennen allen de bekende windeieren. Alle vogels hebben moeite met het leggen van een zachtschalig ei. Vogels die niet in conditie zijn nog meer.

- dia 1: Valkparkiet met legnood: dwarsligging van het ei.
dia 2: Bergparkiet met een 'windel'.
dia 3: Kanarie met een uitstulping van de cloaca.

an legnood

6. Ook tumoren en abnormale vetophoping rond de eileider kunnen als oorzakelijk moment voor het optreden van legnood genoemd worden.

7. Als hypothese zouden we kunnen noemen een hormonale stoornis zoals dit bij zoogdieren het geval is. Bij vogels weten we hier nog veel te weinig van af.

Verschijselen:

We zien dat de vogel, die bijna zonder uitzondering van het nest komt, bij voortdurend met de staart op en neer wipt. Dit wordt gaandeweg erger en een hevig persen is het gevolg. Soms zit de vogel met een sterk gebogen rug op de zitstok. De toestand verergert snel. De vogel is niet meer in staat op de zitstok te zitten. Het gaat op de grond of op de bodem van de broedkooi zitten, meestal in een hoek. Het is begrijpelijk dat de vogel totaal geen voer of water tot zich neemt. Er ontstaat een lusteloosheid, de ademhaling wordt sneller en de excitus lethalis treedt spoedig in. Soms kan legnood wel enkele dagen duren zonder dat de toestand van de vogel erg achteruit gaat. Het is dan ook duidelijk dat de prognose in deze gevallen veel gunstiger genoemd mag worden. Door het voortdurende persen kan als complicatie een prolaps (= uitstulping) van de eileider ontstaan. Een gedeelte van de legdarm komt dan naar buiten. Het behoeft geen betoog dat er speciaal nu onmiddellijk hulp geboden moet worden voordat het helemaal te laat is.

BEHANDELING:

Er moet hulp geboden worden:

a. Vogel uitvangen en onmiddellijk in de warmte brengen bijv. in de ziekenboeg plaatsen bij een omgevingstemperatuur van 30 graden C. Bovendien de vochtigheidsgraad verhogen (relatieve V-graad boven 60%). Wanneer men niet over een ziekenboeg beschikt dan kan men de vogel ook op een warmwaterzak

plaatsen (de rubberen warmwaterkruik in een grote schoenendoos en men plaatst daarop de vogel met leglood. In meer dan de helft van de gevallen wordt nu het ei na 1 tot 2 uur spontaan afgezet).

b. Om de eiafzetting te vergemakkelijken kan men een weinig steriele vaseline in de cloaca brengen. Zeer goed bevalt me in de praktijk globenicol- of terramycine oogzalf. Men kan m.b.v. deze tubes de steriele oogzalf gemakkelijk inbrengen. Door de ingevette cloaca is er een betere passagemogelijkheid voor het ei en men voorkomt een vastkleefing van het ei aan de cloacawand.

c. Ook kan men door buikspiermassage (Masseren in de lengterichting van het dier en vooral in de richting van de cloaca), de uitdrijvingspijpen tot een betere functie aansporen.

d. Om hetzelfde doel als onder c. beschreven te bereiken kan men ook een wisselbad toepassen: Men houdt de cloaca (alleen de cloaca!) afwisselend onder de warme en koude kraan, daarna de vogel wat opdrogen en weer in de warmte brengen. Men hoopt zo de rhythmische contracties van de eileiderspijpen weer wat op gang te brengen.

e. Vooral bij grotere vogels is het heel goed doenlijk om met hormonale injecties de spiercontracties te bevorderen. Vooral bij duiven en grotere parkieten zien we vaak zeer goede resultaten. Bij kleinere vogels is het mogelijk om met een speciaal verdunde hormoonoplossing in de cloaca te druppelen.

f. Met enzyminjecties, zoals in enkele boeken beschreven staat, heb ik in het algemeen geen gunstige ervaringen opgedaan.

g. Wanneer er niets meer helpt is het, ultimo ratio, te proberen het ei operatief te verwijderen. De vogel moet dan wel in een redelijke conditie verkeren.

Wanneer de legnood is opgeheven dan kan de vogel zich verrassend snel herstellen en dan is er meestal

geen bezwaar meer om deze vogel weer bij de man te plaatsen. Vaak gaat het broedproces ongestoord verder.

Een bijzonder geval van legnood:

Aangeboden werd een valkparkietpop, die reeds meer dan 24 uur verschijselen vertoonde van legnood. Het was een overjarige pop die reeds enkele nesten met succes had grootgebracht. Ook deze keer had de eigenaar weer gunstige verwachtingen. De vogel had al weer twee eieren gelegd maar het derde ei wilde maar niet komen. We hebben geprobeerd de legnood met de gebruikelijke middelen op te lossen: Vochtige warmte, zalven, injecties met oxytocine. Niets mocht baten en de vogel is aan de bekende legnood gestorven. Om toch te proberen wat meer achter de oorzaak te komen is er sectie op deze vogel verricht. Tot onze verbazing zagen we dat de oorzaak van de legnood een abnormale ligging van het ei was n.l. een **dwarsligging**. In de gebruikelijke studieboeken over vogelziekten vindt men deze afwijkingen niet vermeld. Ik heb deze afwijking alleen in een ouder Belgisch boek over postduivenziekten gevonden. Gelukkig staat het nu ook vermeld in het pas verschenen en uitstekend gedocumenteerd boek van de hand van Ing. J.P. Holsheimer over 'Ziekten van vogels'.

Het is mij ook niet bekend of deze afwijking meer voorkomt.

Het is toch wel belangrijk om in voorkomende gevallen met deze dwarsligging van het ei rekening te houden. Hopelijk is het mogelijk, maveel met torderende massage, te proberen om het ei dan in de juiste richting te krijgen.

□

Grasparkieten allerlei

door H.W.J. v.d. Linden

Bontvorming I

Bontvorming op zichzelf is niets nieuws. Bij vele planten en dieren komen we dit verschijnsel tegen. Vanuit genetisch standpunt bekeken onderscheiden we bij de grasparkiet twee vormen van bont.

a. Dominant bont, een bontmutatie met een dominante kenmerkontwikkeling.

Hieronder vallen: Hollandsbont, de klaarpen en Australisch bont.

b. Recessief bont, bij de grasparkietkweker beter bekend onder de naam Deensbont, met een recessieve kenmerkontwikkeling.

In het algemeen liggen de dominant bonten qua formaat en type een straatlengte voor op de Deensbonten. De bontpatronen van beide mutatievormen zijn zeer variabel. Voor de leek is het daarom wel eens moeilijk beide bontvormen uit elkaar te houden. Het is evenwel betrekkelijk eenvoudig: Deensbonten missen de witte oogring om de oogiris. Bij dominant bonte mannen kunnen we het behalve aan de witte oogring ook nog aan de blauwe neusdoppen zien. De neusdoppen van de Deensbonten zijn als die van de ino's.

Dominant bont

Onder dominant bonten verstaan we de Hollands bonten, de klaarpen, de Australisch bonten en de nieuwe uit de U.S.A. stammende halsbandvariëteit. Het dominant-symbool voor de factor Hollands bont is P. De factor P vererft onafhankelijk van alle andere kleur- en tekeningsfactoren.

Een lichtgroen enkelfactorig Hollands bonte heeft de formule:

$$\frac{b+D+}{b+D+} \frac{P+}{P}$$

Uit de paring enkelfactorig Hollands bont x enkelfactorig Hollands bont

krijgen we 25% normalen $\frac{P+}{P+}$;

50% enkelfactorig Hollandsbont $\frac{P+}{P}$;

en 25% dubbelfactorig Hollands

bont $\frac{P}{P}$

Een Hollandse bonte bezit een bonte nekvlek in grootte en vorm kan variëren. De lichaamskleur is onderbroken door onregelmatig gele (groenserie) of witte (blauwserie) veervelden. Boor het overige heeft een Hollandse bonte een onregelmatige ondulatietekening op een gele reps. witte ondergrond.

De klaarpen is een selectieve vorm van Hollands bont. Voor het uitwerken van paringen in formules maken we voor deze variëteit eveneens gebruik van het symbool P. De klaarpen moet om als klaarpen gekeurd te kunnen worden aan beide zijden zeven zichtbare gele (groenserie) of witte (blauwserie) slagpennen bezitten. Ook de beide verlengde staartveren moeten geel resp. wit zijn. Met uitzondering van een gele resp. witte nekvlek voor het overige als een normale.

Bent u in het bezit van een goede klaarpen, tracht het bontpatroon dan vast te leggen via paringen aan goede normalen. Door klaarpen aan klaarpen te paren neemt de bontvorming in het nageslacht toe, hetgeen gezien de standardeisen niet wenselijk is. Verwacht echter van de paring klaarpen x normaal ook geen wonderen. Het bontpatroon vererft zeer variabel, zodat de jongen in bonttekening zeer verschillend kunnen zijn. Via de paring aan normaal heeft u op de duur de beste kansen het gewenste patroon vast te leggen. Het is ook mogelijk via selectie door steeds dominant bont aan dominant bont te paren zuiver gele of witte jongen te kweken. Dit kunt u echter vlugger bereiken als u Hollands bont aan Deensbont paart,

doch daarop komen we straks terug. Voor Australisch bont hebben we het symbool Ab gekozen. Hieruit zouden we de conclusie kunnen trekken dat Australisch bont een aparte mutatie is.

Zeer waarschijnlijk is de Australisch bonte ontstaan uit kruisingen tussen Hollands bont en klaarpen, dus een meer geperfectioneerde variant van Hollands bont. Bij de ideale Austr. bonte moeten alle grote en middelste vleugelpennen alsook het veld van de vleugelrand tot aan het duimveertje ongepigmenteerd, dus geel of wit zijn. Ideaal is ook, hoewel niet vereist, indien de beide verlengde staartpennen geel resp. wit zijn. De lichaamskleur als bij de normalen, doch onderbroken door een scherpe ongeveer 12 mm brede ongemelanieerde dwarsband even boven de inplant van de dijen. Evenals alle dominant bonten bezit de Austr. bonte een nekvlek, welke voor deze variëteit rond tot ellipsvormig moet zijn. Austr. bonten met een goede tekening zijn schaars. Bij aantreffen van goede Austr. bonten verdient het aanbeveling via paring aan normaal en zeer strenge selectie te trachten het bontpatroon vast te leggen. Alle variëteiten van dominant bont kunnen we met elke gewenste kleurslag combineren. In de ino-reeks wordt evenwel het bontpatroon door het maskerend vermogen van de ino-factor volledig gemaskeerd.

Uit de U.S.A. komen geruchten dat een kweker uit de staat Texas door selectie uit dominant bont een variëteit gekweekt heeft met een halsbandeffect. Gedetailleerde gegevens ontbreken zodat we er hier niet verder op ingaan.

Deensbont

Ook de factor welke verantwoordelijk is voor de ontwikkeling van het kenmerk Deensbont bevindt zich op een autosomaal chromosoom en vererft onafhankelijk van alle andere factoren. Het symbool voor Deensbont is r . Aan de kleine letter zien we reeds dat het gen r recessief is t.o.v. haar wildallele r^+ , hetgeen betekent dat om het Deensbonte kenmerk te kunnen de vogel op beide chromosomen het gemuteerde gen r moet bezitten.

Uit Deensbont \times normaal krijgen we theoretisch 100% normaal/Deensbont.

Paren we de jongen onderling, dus normaal/Deensbont \times normaal/

Deensbont, in formules $\frac{r^+}{r} \times \frac{r^+}{r}$

dan kunnen we verwachten:

25% normaal $\frac{r^+}{r^+}$

50% normaal/Deensbont $\frac{r^+}{r}$

25% Deensbont $\frac{r}{r}$

U ziet deze paring is precies gelijk aan die van een groen/blauw \times groen/blauw. Deensbont kan met elke gewenste kleurslag gecombineerd worden. In de ino-reeks wordt het bontpatroon door de werking van de ino-factor geheel gemaskeerd.

Bij de kweek van Deensbonten dient gestreefd te worden naar een scherpe horizontale scheidinglijn dwars over de onderborst even boven de inplant van de dijen tussen geel (groenserie) of wit (blauwserie) en de lichaamskleur. Voorts een zo symmetrisch mogelijk vleugeltekening, welke niet meer dan 15 à 20% van het vleugeldek mag beslaan. Keelstippen zijn niet vereist doch mogen wel aanwezig zijn van één tot het volledige aantal van zes. Ook van de Deensbonten is de variabiliteit van het bontpatroon zeer groot. Door steeds de lichtst getekenden aan elkaar te paren verkrijgt men op de duur praktisch effen gelen of witten. Een enkel gepigmenteerd veertje zal evenwel zeer hardnekkig blijven te zijn, alhoewel ik er van overtuigd ben dat ook dit weg te kweken is.

Gele- en witte zwartoog

Effen bonten, de zgn. gele- en witte zwartoog kweken we als we de genenparen r/r en P/P in één vogel

combineren. Dat doen we als volgt: We paren een dominant bonte, door Hollandsbont of Australisch bont aan een Deensbonte. Uitgaande van een dubbelfactorige Hollands bonte krijgen we dan in formules

$$\frac{P}{P} \frac{r^+}{r^+} \times \frac{P^+}{P^+} \frac{r}{r} = 100\%$$

enkelfactorig Hollandsbont/Deens-

$$\text{bont } \frac{P+r^+}{P \ r}$$

Paren we vervolgens de jongen onderling dan verkrijgen we in F2 o.a. 6¼% dubbelfactorig Hollands bont tevens Deensbont met de formule

$$\frac{P \ r}{P \ r}$$

Dit zijn zuiver gele of witte zwartogen afhankelijk van de kleurfactoren die we gebruikt hebben. Uit dezelfde paring komen onder meer ook 12½% nakomelingen met de formule

$$\frac{P+r}{P+r}$$

le $\frac{P+r}{P+r}$. Dikwijls wordt beweerd dat ook deze jongen gele- of witte zwartogen zijn, doch dit is beslist niet altijd het geval. Dit blijkt als we een

zwartoog met de formule $\frac{P}{P} \frac{r}{r}$ aan

een Deensbonte paren.

Hieruit komen 100% $\frac{P+r}{P \ r}$, waarvan

de meesten lichtgetekend zijn.

Slechts in enkele gevallen komen uit dergelijke paringen zuivere gele- of witte zwartogen, waarmee het bewijs geleverd is dat ook de jongen

met de formule $\frac{P+r}{P \ r}$ uit de paring

enkelfactorig H.B./Deensbonte \times H.B./Deensbont niet altijd gele- of witte zwartogen kunnen zijn.

Het voorbeeld bewijst tevens dat de graad die een kenmerk bereikt het gevolg is van de werking van meerdere genenparen die ingrijpen in van elkaar verschillende ontwikkelingsprocessen gelegen op de weg naar de tenslotte verkregen graad van de bontontwikkeling. Immers, de beide paren van allelen P/P en r/r hebben op de ontwikkelingsgraad van het kenmerk een gelijkgerichte werking hoewel de aard van beide bontontwikkelingen en de veelzijdige werking van het gen r , dat tevens verantwoordelijk is voor het ontbreken van de oogring, er op wijst dat ze niet op dezelfde wijze inwerken op de processen die tot de ontwikkeling van de blanke zwartoog leiden.

Kleine cubavink

(*Tiaris canora*)

Wat doen we er aan?

Vroeger, voordat Castro met z'n revolutie startte, werden deze vogeltjes in grote aantallen ingevoerd, en kon men voor enkele guldens een paartje aanschaffen. Merkwaaardig is, dat in die tijd slechts zo nu en dan iets vermeld werd over broedresultaten. De lage prijs, regelmatig en voldoende verkrijgbaar, voeg daar het beeld bij van onbetrouwbaar, agressief, nestverstoorders enz. en het blijkt toch niet zó merkwaaardig.

Resultaat is wel dat we dit vogeltje praktisch niet meer zien. We kunnen zo nu en dan nog wel in een advertentie lezen dat ze te koop zijn bij bepaalde kwekers, maar op onze T.T.'s zijn ze zeldzaam.

Als adspirant keurmeester heb ik de afgelopen twee jaar ruim 30 keuringen meegemaakt als bijzitter, maar de Kleine Cubavink was hier niet vertegenwoordigd.

Vorig jaar was ik bij iemand op bezoek, en deze man had één kleine cubavink in z'n voliére, welke hij graag kwijt wou. Zelfs de Rode Kardinaal ging beleefd een paar plaatjes opzij als dit vogeltje in z'n buurt kwam.

Hierdoor werd ik min of meer ongewild eigenaar van een man Kleine Cubavink. Daar ik geen voorstander ben van enkelingen en kweekresultaten als een noodzaak zie voor onze hobby, waren er twee mogelijkheden, of deze man weg, of een pop er bij zien te krijgen. Ik besloot tot dit laatste.

Schreef ik in het begin over enkele guldens aanschaf, het moet nu zijn enkele honderden guldens. Het kan zijn dat ik niet lang genoeg gezocht

heb maar bij de zes kwekers waar ik contact mee gehad heb varieerde de prijs tussen de 300 en 500 gulden per paar.

Goed er is nu dus een paartje, doelstelling is de kweek.

Kleur is overwegend olijfgroen met bij de man een zwarte en bij de pop een donkerbruine gezichts en borsttekening. De man heeft een goudgele sikkelvormige halskraag, bij de pop is deze bleekgeel. De onderdelen van beiden zijn grijs, de buik is witachtig. Lengte 9½ cm.

De vogels welke ik nu in mijn bezit heb zullen op een T.T. zeker geen hoge ogen gooien. Maximaal 84 à 85 punten.

- 1e. Formaat is te klein. (8½ cm.)
- 2e. Model van de pop is niet mooi. Borst iets uitgezakt, platte bovenkop.
- 3e. Kleuren wat flets. Hier is iets aan te doen; huisvesting en voeding.
- 4e. Tekening. De sikkelvormige kraag is niet mooi regelmatig. De fijne zwarte streepjes op de vleugels zijn te vaag.

Helaas is het zo dat de vogels welke ik gezien heb bij enkele kwekers, ook voor alle vier of voor enkele punten hiervan in aanmerking komen.

Hopelijk zijn er nog kwekers die over betere exemplaren beschikken, waarmee ik dan graag eens in contact zou willen treden.

Het paartje Kleine Cubavinken waar het hier om gaat werd in eerste instantie gehuisvest in een voliëre, samen met wat Afrikaantjes. Na alles wat ik er over gehoord en gelezen had viel dit 100% mee. Het zijn drukke en beweeglijke vogeltjes, die zodat de hele dag in de weer zijn, waarbij ze alle hoekjes doorzoeken en veel tijd op de grond doorbrengen. Van onrust en jagen op andere vogels was geen sprake.

Na enige tijd veranderde dit beeld. De man ging fel achter de pop aanjagen waarbij ik de indruk kreeg dat hij het popje af wilde maken. Gelukkig was dit maar schijn, want iets later

waren ze samen weer druk met nestbouw bezig. Dit gebeurde in een dicht begroeid liguster boompje. Als nestmateriaal gebruikten ze: uitgeplozen touw — smyrnawol — lange grasstengels. De man sleepte maar aan, z'n voorkeur ging uit naar de wat langere stukken en hiermee konden zij hun wevercapaciteiten goed uitleven. Ze bouwden een bolvormig nest, met aan de zijkant de ingang, welke voorzien was van een sluisgang van ong. 6 cm. lengte. Andere vogels werden niet meer in de buurt geduld en na korte tijd kwamen ze ook niet meer in de buurt.

Na enkele felle achtervolgingen van de pop, blijft deze op een gegeven ogenblik vrijwel roerloos op een tak zitten, de man driftig kwetterend vlak in de buurt, de goudgele halskraag geeft een opgezette indruk, de pop neemt nu een houding aan met opgeheven kop en staart en direkt hierop heeft de paring plaats. Na enkele dagen lagen er 4 eitjes in het nest, kleur wat creme-wit met een groenige weerschijn, aan de stompe zijde bruin-grijze stipjes. Het broeden kwam geheel voor rekening van de pop. Erg onrustig, bij het minste onverwachte geluid verliet zij het nest, meestal nam ze dan wat voedsel op en ging weer terug naar het nest.

Na 12 dagen broeden waren de eitjes uit. Naast het normale zaadmenu wat steeds aangevuld was met trosgierst — gekiemd zaad — onkruidzaad en enkele geknipte meelwormen, werd nu nog naarstiger de boompjes en struiken afgezocht naar levend voer.

Nestcontrole veroorzaakt grote onrust, na de achtste dag kwamen ze

niet meer op het nest, en waren druk bezig met nieuwbouw.

Dit betekende uiteraard het einde voor de 4 jongen.

De volgende ronde heb ik in een broedkooi uitgeprobeerd; 100 x 40 x 50 cm. Hierin was één nestkastje geplaatst, dat van buiten af kon worden ingezet zonder met de handen in de kooi te komen; 15 x 10 x 10 cm. Dit nestkastje werd bijna geheel vol gesleept, slechts achterin bleef een diepe nestkom over. Wat in de kooi duidelijk opviel was dat de man veel rustiger was. In de voliëre maakte hij zich steeds maar weer kwaad op andere vogels die zonder verdere bijbedoelingen in de buurt kwamen of slechts maar langs vlogen. Dit was nu niet nodig, wel was en bleef hij erg beweeglijk.

Naast het eerder vermelde voedsel verstrekte ik nu ook wat universeel voer vermengd met insectenvoer (½-½). Hier werd wel iets uitgehaald maar het bakje werd nooit leeggemaakt. Aan groenvoer legden ze grote belangstelling voor klaver aan de dag. Resultaat hier was 3 eitjes waarvan 2 zijn uitgekomen. De jongen werden goed grootgebracht. Na het uitvliegen voerde in hoofdzaak alleen de man nog. Zodra de jongen op eigen pootjes kunnen staan moeten ze weggehaald worden, want ondanks alle moderne ideeën over opvoeden worden ze als indringers beschouwd en als zodanig verjaagd, vooral de zonen moeten het bij de man ontgelden. De jeugd gaat dan ook wat dwars liggen, en de rust is weg. Het plaatsen in aparte vluchten, gescheiden door gaas, hielp niet zo veel, want tegen het gaas werden de schermutselingen voortgezet.

Mijn taak is nu zorgen voor bloedverversing en trachten door selectieve kweek de eerder genoemde fouten weg te krijgen. Het kan mogelijk wel een moeilijke, maar zeker geen zware taak zijn want het is een zeer interessante vogel die Kleine Cubavink. Hopelijk zijn er kwekers die hier ook mee bezig en mogelijk al een aantal stappen verder zijn, zodat we deze vogel voor onze hobby kunnen behouden en ook weer wat meer op onze T.T.'s tegen zullen komen.

A. Mulder
Galjoenweg 78
8862 XV Harlingen

Kweken met Putters

In mijn volièrre, die een vlucht heeft van 5 m lang, 1,50 m diep en 2 m hoog, had ik in april vorig jaar een koppel putters en een koppel Chinese groenlingen. De vlucht is geheel open – aansluitend is wel een goed binnenverblijf – en is beplant met conifeer, brem, cotoneaster en vlierstruiken.

De Chinese groenlingen gingen al spoedig tot nestelen over, maar de putters dede niets als met nestmateriaal slepen zonder daadwerkelijk tot nestelen over te gaan. Dit duurde tot in juni toen ik besloot in te grijpen en een tweede putterman in de volièrre toe te laten. Al gauw bleek dat er één putterman teveel was en korte tijd daarna heb ik de achtervolgde man uitgevangen. Kort daarna werd er dan eindelijk serieus aan nestbouw gedaan en het duurde niet lang of in het nest, dat in een kanariënestkastje was gebouwd, lagen drie eitjes. Na ongeveer 13 dagen zijn alle drie de eitjes uitgekomen. Eén jong was geen lang leven beschoren en hing na een paar dagen dood tussen enkele takken. Geduldig heb ik gewacht tot de zevende dag en toen begaf ik mij in de vlucht om de jonge putters te ringen. Helaas, het was niet meer nodig, beide

jongen lagen dood in het nest. Het wachten was op een volgend broedsel. Inmiddels zijn we op vakantie gegaan en toen we daarvan terug kwamen troffen we de beide ouderputters in blakende gezondheid en van een nest noch van jongen was iets te bespeuren. Ongeveer een week later ging ik de volièrre weer eens schoonmaken en de bodem wat ompittten. Wat later ben ik buiten distels gaan verzamelen om ze aan mijn vogels te geven. Ik maakte een bos en plaatste die in een emmer in de volièrre. Ik was nog niet

goed en wel de vlucht uit toen de putters er al op neerstreken en volijverig de distelzaden aan het verorbereren waren. Nu was het me tijdens die periode al eerder opgevallen dat er steeds maar één putter in de vlucht te zien was.

Na wat zoekwerk trof ik tot mijn grote verbazing in een dichte struik een nest, ongeveer 10 cm vanaf het gaas. Van buitenaf kon ik de activiteiten in het nest gadeslaan. Ik bleef doorgaan met het verzamelen en verstreken van distelzaden en het was een genot om te zien hoe de jonge putters, drie in getal, werden gevoerd. Op hun zesde levensdag heb ik ze geringd met K-ringen die ik tevoren was zwart had gemaakt. Alles verliep bijzonder goed en nu ik dit verhaal aan het schrijven ben is het eind oktober en de jongen zijn nageenog helemaal op kleur. Enkele jaren geleden zijn bij mij op 23 augustus nog putters geboren en ook die zijn toen zonder mankeren groot en volwassen geworden. Ook toen was het overigens een mooie nazomer. Al met al dus wel een bewijs dat ook late jongen van onze Europese vogels nog wel kunnen volgroeien. Juist met het oog op nog late kweekresultaten, ben ik ontzettend blij dat de bond het besluit heeft genomen om ook tweejarige Europese vogels als eigen kweek laatste broedjaar te beschouwen.

H. Haan.

Wildzangkwekers opgelet

Leden die het nu komende kweekseizoen met Europese koolvogels, wildzang dus, willen gaan kweken, dienen, willen zij althans in de loop van dit jaar voor hun eigen kweek vogels de beschikking krijgen over een Vogelvergunning D, hun jonge vogels met de speciale vaste voertringen (K-ringen) te ringen.

U kunt deze ringen vanaf heden tot uiterlijk 8 maart a.s. bestellen en wel door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 114 83 24, t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom en onder duidelijke vermelding van WILDZANG-RINGEN, alsmede duidelijke vermelding van uw naam, adres, soort en aantal ringen. De ringenprijs is 30 cent per stuk. Minimum afname 10 per soort.

De ringenmaat is als volgt: 2,5 mm voor sijs en kleinsoortige putter, 2,9 mm voor grotere putters alsook voor de vink, kneu, geelgors en groenling en 3,5 mm voor de merel.

De door u op bovenomschreven wijze bestelde rin-

gen worden zo spoedig mogelijk, uiterlijk einde maart, aan u toegezonden. Zij nog wel vermeld dat iedere kweker afzonderlijk zijn eigen ringen dient te bestellen. Collectieve bestellingen via de afdelingssecretaris of ringencommissaris kunnen NIET verwerkt worden. Over controle door de heren Controleurs Vogelwet wordt u nader door het Ministerie van CRM geïnformeerd.

In het maandblad van juli 1980 zal aan u worden medegedeeld op welke wijze u de Vogelvergunningen D kunt aanvragen.

Nogmaals zij gesteld dat deze vergunningen alleen maar worden afgegeven voor het vervoeren van de vogels naar de tentoonstellingen en aan die vogels welke dit jaar zijn gekweekt en met K-ringen zijn geringd.

Wij wensen u bij voorbaat een succesvol kweekseizoen.

uw vraag | ons antwoord

Vraag:

Wij zijn onlangs met een voor ons onbekende ziekte geconfronteerd. Een van onze grasparkieten zat op eens met ontstoken ogen. Eerst aan één kant. Er kwam een vocht uit en waarschijnlijk jeukte het oog erg, want de vogel schuurde regelmatig dat oog tegen het gaas. Later was dat oog erg opgezet en bebloed en begon ook het andere oog te tranen. Na ongeveer een week leek het wat beter te gaan, het oog was niet meer zo opgezet alhoewel het net was of er een vochtig waas over de ogen zat. Toch bleek de vogel niet blind te zijn. Opmerkelijk was wel dat de oogleden nagenoeg verticaal gingen staan. Op dit moment begint een oog weer ontstoken te lijken en in erger mate dan de vorige keer. Het is erg opgezet en bebloed. Wat kan hiervan de oorzaak zijn.
G. v.d. Z. te B.

Antwoord:

Grasparkieten kunnen aan verschillende vormen van oogontsteking lijden. Meestal is kouvatten hiervan de oorzaak. De ogen zijn dan waterig en de oogranden ontstoken. Wanneer dit wordt geconstateerd is het zaak de vogel direct uit te vangen, ze enige dagen warm te zetten en de ogen met gekookt water uit te wassen. Meestal is het dan binnen enkele dagen genezen. De ontsteking veroorzaakt jeuk en zoals u zelfs reeds opmerkte, gaat de vogel dan met gesloten ogen langs het gaas of over zitstokken schuren. Wacht men al te lang met de behandeling, dan is de kans groot dat de door kouvatten ontstane oogontsteking, tengevolge van het schuren langs veelal verontreinigde zitstokken, verergert doordat er ook nog eens een bacterie-infectie optreedt. Meestal is een dergelijke bacterie-infectie, welke door mechanische beschadiging wordt veroorzaakt, maar aan één oog. In uw geval is er kennelijk sprake

van kouvatten geweest met als gevolg daarvan een optredende bacterie-infectie. De ontstoken ogen dient u voorzichtig uit te wassen met gekookt water en na droging in te smeren met een klein beetje penicilline-zalf. In zeer ernstige gevallen gebeurt het wel eens dat de vogel het licht uit een of beide ogen moet missen. Meestal gaat hieraan een hevig tranen vooraf waarna de pupil melk-wit van kleur wordt.

Vraag:

Van een kennis, een nogal geroutineerde kweker, kocht ik in het voorjaar een stel bleekrug zebra vinken, waarvan ik inmiddels jongen heb gekweekt. Deze jongen zijn aan de onderzijde praktisch wit van kleur, terwijl de rugdekveren zeer licht grijze tot enigszins bruine aanslag hebben. De wangvlekken ontbreken maar wel vertonen ze een zwarte oogstreep. De bloktekening op de staart is er ook, de ene zeer duidelijke, de andere nauwelijks zichtbaar. Degene van wie ik de oudervogels kocht, weet dat er in het voorgeslacht zilvervleugels zijn voorkomen maar ik kan dan de tekening van de jongen niet verklaren. Ten overvloede zij opgemerkt dat de kleuren wel egaal zijn. Hoewel ik mezelf nog niet zo maar een nieuwe mutatie zie kweken, ben ik uiteraard wel benieuwd naar dit verschijnsel. Aan de snavelkleur te zien, zijn het allemaal mannen die ik heb gekweekt.
A.S. te A.

Antwoord:

Uw vraag betreffende uw jonge zebra vinken ontvangen. De meeste bleekrugzebra vinken worden via de zwartmaskerzebra vink gekweekt, dus bleekrug x zwartmasker of andersom. Dit omdat door steeds bleekrug x bleekrug te kweken, de rugdek kleur van de jongen nog wel eens te donker gaat worden.

Er moet altijd een vrij duidelijke scheiding zijn tussen de grijze kop/nek kleur en de bruine rugdek kleur. Nu verwacht ik dat ook uw bleekrugzebra's, misschien al één of twee generaties terug, op dergelijke wijze gekweekt zijn. Het gevolg is dan ook dat de bleekrug mannen masker verervend zijn en er in het nageslacht weer zwartmasker jongen te voorschijn komen. Meestal zijn dit echter popjes, dit omdat de zwartmasker kleur geslachtgebonden vererft. Waarschijnlijk zijn dan uw jongen ook zwartmaskers met een minder goede tekening, dus niet geschikt als T.T. vogel. Indien ze echter een goed formaat hebben zullen ze wel voor verdere doorkweek x bleekrug gebruikt kunnen worden. Absolute zekerheid kunt u natuurlijk alleen maar krijgen door de vogels na uitkleuren, door een keurmeester te laten beoordelen.

de volière van de maand

We beginnen deze maand met een nadere kennismaking met H. Hoogerdijk, Damaststraat 1 in het Noord Brabantse Zeeland. Al een wat oudere rot in het vak want hij begon op tienjarige leeftijd met het houden van vogels en hij is er nu 32. Al 22 jaar lang vogels gehouden en er, zo schrijft hij, nog geen dag spijt van gehad. Voor dat de volière, die u op foto 1 ziet, werd gebouwd is Hoogerdijk naar de gemeentelijke instanties gegaan om een vergunning te bekomen. Zonder moeite werd deze verkregen en kon aan de werkzaamheden worden begonnen. Eerst een halfsteens fundering gemetseld met vier lagen bovengronds. Daarop is van hout, 4 x 4 cm dik, het geraamte gebouwd. De volière welke 6.20 m lang, 1.50 m diep en 1.50 m hoog is, werd voorzien van een houten en met rubberoid bekleed dak dat een oversteek kreeg van ongeveer 30 cm. Hierna werd het gaas aangebracht en een toegangsdeurtje ingepast. Ook deze volière heeft geen zogenaamde sluis wat ook niet nodig is omdat het deurtje laag werd gehouden. Op die manier zal bij het betre-

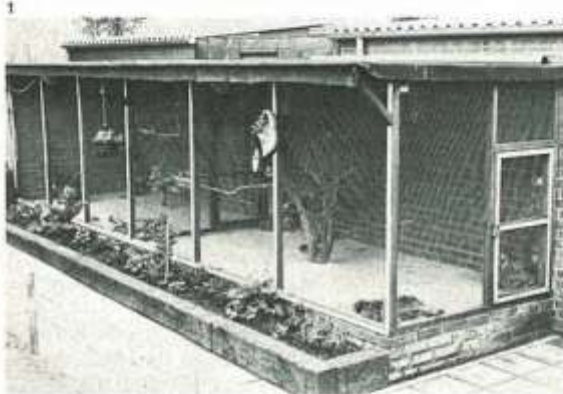
den van de volière geen vogel ontsnappen.

Dit vogelverblijf is ingedeeld in twee vakken van elk 3.10 m lang. In het ene vak zitten een koppel bourkesparkieten, putter en kanarie, japanse meeuwtjes en een bastaardsijs; in het andere vak een koppel turquosineparkieten en een koppel kanaries. Met dergelijke vogels is het bijna niet doenbaar om in de volière enige beplanting aan te brengen, het groen heeft weinig levenskans. Vandaar dat vóór de volière met oude spoorbielzen een bloemenbak is gemaakt. Dwergconiferen en bloeiende planten geven het geheel een fraaie aanblik. In de schuur kweekt Hoogerdijk nog met enkele koppels roodrug- en turquosineparkieten en met goed resultaat. Uiteraard wensen wij hem nog erg veel plezier van zijn vogels en goede resultaten.

In tegenstelling tot Hoogerdijk, is W. Scholing, Doorsnijding 24 in het Drenthse Hollandscheveld, nog maar pas met vogels begonnen. Hij is sedert een half jaar lid, maar ja, hij is dan ook wat jonger. Hij heeft het

geluk dat zijn vader goed kan timmeren en samen hebben ze de volière gebouwd die u op foto 2 ziet afgebeeld. Op een fundament van trottoirbanden is van hout deze volière opgetrokken, welke later, nadat het gaas was aangebracht, van boven is afgedekt met transparante pvc golfplaatjes. De volière, welke in zijn totaliteit 5 m lang, 2.50 m diep en 2 m hoog is, is ingedeeld in drie vakken welke door met gaas bESPannen demontabele tussenschotten van elkaar zijn gescheiden. In het front van de volière zijn onderaan drie kleine luiken gemonteerd, voor elk vak één, waardoor zaad en waterbakken in en uit de vlucht kunnen worden genomen zonder deze te betreden of een hoger deurtje te openen.

De achterwand is van houten deeltjes en de rechterzijwand wordt gevormd door de achterwand van een houten schuurtje waarin ook nog een nachtverblijf van 1.70 m x 1 m is afgetimmerd. Bovendien is er nog plaats gehouden voor een zevental broedkooien, zie foto 3, waarin kanaries en grasparkeiten worden gekweekt. De volière is van binnen wit

IMPORT

EXPORT

MINIFAUNA

HOGÉ AKKERS 47 - VALKENSWAARD
TELEFOON 04902-1 40 38

Steeds in voorraad:

Papegaaien, Kakatoes, Ara's, Lories,
Parkieten, Zaadetende- Vruchtenetende
en insectenetende tropische vogels.

Open alle dagen van 9.00-17.00 uur.
Zondag's tot 13.00 uur.

AUTOM.-DIM-REGELAAR NIEUWS!

LET OP! Voor het nóg beter regelen van de verlichting in uw volière, is de ADR belangrijk uitgebreid.

- 1e Vol-automatische regeling d.m.v. toepassing schemeringsschakelaar. Belangrijk bij donkere weersgesteldheid.
- 2e Speciale regelbare nachtverlichting voor vluchten en volière.

Ook van toepassing op reeds in gebruik zijnde ADR's. Dokumentatie wordt u op aanvraag gaarne toegesonden door ADGEFO, Oelemarkt 17, 6601 ES Weert, telefoon 04950-2 04 77.

tot 19.00 uur voor informatie bereikbaar.
Demonstraties voor verenigingen en adviezen worden op aanvraag door ons gegeven.

en aan de buitenkant bruin geschilderd. In de vluchtjes zijn wat berken-takken aangebracht die niet alleen een decoratief aanzicht geven maar ook uitstekende klim-, zit- en knaag-stokken zijn voor de rosella's, rood-rug-, valk- en grasparkieten. De kweek was dit jaar niet slecht. Met enkele jonge rosella's, valk- en roodrugparkieten maar ook met een aantal jonge grasparkieten is het bestand weer uitgebreid. Tijdens erg

koude perioden is de gehele volièrre met losse 'plastic-ramen' dicht te maken.

Zowel wat de volièrre als de kweekresultaten betreft, mag onze vriend Scholing terugzien op een goede start. Wij hopen echt dat ook hij over 22 jaar nog zal kunnen en mogen zeggen dat het houden van vogels hem nog geen dag heeft gespeten.

Tenslotte terug naar Noord Brabant, met name Waspik, waar op de Haverkamp 5 ons lid P. Akkermans woont. Ongeveer twee jaar geleden betrok hij in die plaats een woning en het eerste wat hij deed was zijn schuurtje zo'n anderhalve meter verlengen en die extra ruimte in te richten als kweekruimte annex binnen- of nachtverblijf voor zijn vogels. Deze binnenruimte heeft een oppervlakte van 1.50 x 2.50 m. De wanden zijn bedekt met gladde isolatieplaten van het merk Dupanel en hebben als voordeel dat de vogels er niet aan kunnen pikken. Het dak is bedekt met transparante pvc golfplaat. Verwarming is er ook in aangelegd, doorgetrokken vanuit de woning, en deze werkt op een thermostaat. Ook is deze ruimte voorzien van op een schakelklok werkende verlichting; 1 TL buis en 1 kleine (schemer)lamp. Zoals gezegd is een gedeelte van het binnenverblijf ingericht als kweekruimte, daarin is een batterij van 8 broedkooien, elk 40 cm breed en diep en 37 cm hoog opgesteld. Zie het doorkijkje op foto 4. Haaks op het binnenverblijf is een afscheidingsmuur gebouwd en daartegen is later de buitenvlucht gemonteerd.

Deze buitenvlucht is opgetrokken van aluminium profiel, 5 x 3 cm, en is 4.50 m lang, 1.60 m diep en 2.10 m hoog. Het frame rust op twee lagen basaltkeien (kinderkopjes), die op hun beurt op de betonnen fundering

zijn gemetseld. Het geheel is gespannen met het bekende zeskantige zogenaamde dubbeltjesgaas dat, voor de vogels bezit van de vlucht namen, met carbolineum is bewerkt teneinde de hinderlijke schittering, dat nieuw gaas nu eenmaal met zich brengt, te voorkomen. Bovenop is de volièrre afgedekt met groenkleurige pvc golfplaatjes. De rechterzijkant is betimmerd met houten rabatdeeltjes; zie foto 5. De vlucht is vanuit het binnenverblijf en door middel van een schuifdeurtje te betreden. In dat schuifdeurtje zit bovendien nog een vlieggat met schuif, zodat de deur niet persees altijd geopend moet zijn om de vogels binnen of buiten te laten komen. In de vlucht is de muur (achterwand) bedekt met rietmatten en daartegen groeit weelderig klimop.

Tevens zijn er wat forse vlierstruiken, wilde boomstronken en conifeertjes in geplaatst en vóór de volièrre langs is een smalle en eveneens met basaltkeien afgezette border met fraaie bloeiende planten en een statige zilverberk. De bevolking van de volièrre bestaat uit tal van koppels tropische vogels, zoals diamant-vinken, mozambiquesijsjes, spitsstaartamadines, blauwfazantjes, wat wildzang, enkele nonpareils en wida's en nog wat kanaries. Gekweekt is er nog niet, want ook Akkermans is nog maar juist met de liefhebberij begonnen en pas sedert één jaar lid. Niettemin mogen we ook hier weer constateren dat er goed is gestart. Het vogelverblijf is goed en doelmatig ingericht, er is doordacht gewerkt en het ziet er allemaal nog bijzonder fraai uit ook. Heer Akkermans, ook u wensen we nog erg veel plezier van en succes met uw hobby.

Het complete assortiment voor de vogelliefhebber

- boekenafdeling.... vogelafdeling.... (ook aankoop)
 - kwaliteitszaden, opfokvoeders....
 - honderden soorten kooien.... alsmede
 - een volwaardig assortiment aan diverse materialen
- Onze eigen fabricatie en belangrijke importen staan borg voor kwaliteit en service.

Openingsdagen en -uren:
maandag t/m vrijdag : van 14.00-20.00 uur
zaterdag : van 09.00-13.00 uur

FAUNA LUX
GROOT- EN KLEINHANDEL
Afdeling „discount“ - Brusselstraat 96 b
B-1681 Sint-Martens-Lennik
Telefoon 02/532.56.50

Wij kunnen uit voorraad leveren:

Violetnek lory
Mittchel lory
Rode lory
Dusky lory
Blue Streaked lory
Edelpapegaaien (Tanygnathus symatranus)
Grote Molukken kakatoes
Oranjekeif kakatoes
Geekuiif kakatoes
Goffin kakatoes

Vogelhandel „'t Holthoes" Lochem
Zon- en maandag gesloten.

Tekst: Meindert de Jong Foto: Vogelpark Walsrode

zaagbekken

De vogel die u hier ziet afgebeeld met haar jongen is het vrouwtje van de Grote zaagbek, die als wetenschappelijke benaming **Mergus merganser** heeft. Zaagbekken behoren tot de eendenfamilie en tot de Nederlandse vogelwereld worden drie soorten gerekend, namelijk de Grote Zaagbek, de Middelste zaagbek en het Nonnetje. Van omstreeks oktober tot mei verkiezen ze ook ons land als toevluchtsoord, want hun broedgebieden liggen noordelijker. Wel moet ik er echter bij vermelden, dat één soort, de Middelste zaagbek, een paar maal broedend bij ons is waargenomen. Voor het eerst werd deze vogel broedend gesignaleerd op Rottumeroog in het jaar 1916. Jarenlang merkte men niets meer tot in 1936 en in 1937 hij weer acte de présence gaf op Texel. Ook uit 1959 is weer een broedgeval van de Wadden bekend. Officieel staat deze zaagbek te boek als 'toevallige broedvogel' en 'wintergast'. Hij is ongeveer zo groot als een Wilde eend, maar veel slanker van bouw. Ook heeft hij geen zeefsnavel, zoals we die kennen van de 'echte' eenden, maar een vrij lange, smalle snab met getande randen. Dit vang-

apparaat is uitermate geschikt om visjes mee te grijpen, die zich onder water trachten te redden door een overhaaste vlucht. Gewoonlijk is de langbek ze echter te vlug af. Ook worden wel salamanders, kikkers en andere waterdierjes verorberd. Het mannetje van de Middelste zaagbek heeft een zwartgroene kop, die getooid is met een 'woeste' dubbele kuif; rond de hals loopt een brede witte boord, die in de achternek een zwarte 'sluiting' heeft. De bovenborst is bruin met zwarte vlekken en contrasteert fel met de witte onderzijde. De rug is donker, de flanken zijn grijs; op de vleugels bevindt zich een groot wit veld, waarover een paar donkerder strepen lopen. De snavel en de poten zijn rood. Het vrouwtje is bruinachtig grijs; ze heeft echter een donkerbruine kop, die voorzien is van een piekerige kuif. Het wijfje van de Grote zaagbek, dat hier is afgebeeld, lijkt hier zeer veel op en beide dames zijn dan ook erg lastig uit elkaar te houden. Afgezien van de grootte is het vrouwtje van de 'grote bonte duik-eend', zoals de Grote zager ook wel wordt genoemd, meer leigrijs. Ook valt het wit aan de keel bij haar meer

op, dat van het bruin een scherpere afscheiding vormt. Zoals de naam reeds aangeeft overtreft de Grote zaagbek, door jagers ook wel 'boterbuik' genoemd, de Middelste in afmeting. Ook hier zien we bij de mannelijke individuen een zwartgroene kop. De slordige kuif ontbreekt evenwel, hoewel de achterhoofdsveren een ietsje verlengd zijn. De rug en de schouders zijn zwart, de rest van het lichaam is vrijwel geheel roomkleurig. Ook bij deze soort zien we in de vlucht een groot wit vleugelveld. De poten en ook de vrij lange snavel zijn rood, dit in tegenstelling tot het Nonnetje, waar deze lichaamsdelen meer grijsachtig zijn. Een mannelijke non – ja, dat kan zowaar in ons land! – is grotendeels wit met zware kruinveertjes. Rond het oog zit een donkere vlek; de rug is donker met 'inktlintjes' over de vleugels en de zijkanten van de borst. Bij de vrouwtjes is de kruin donkerbruin; de rest van de kop is helderwit. De bovenzijde van het lichaam is donkergrijs; de rest is veel lichter van tint.

Zaagbekken zijn uitnemende duikers. Zwemmend liggen ze erg laag op het water. Ook zijn ze buitenge-

woon zwijgzaam. Tijdens een erg strenge winter hebben we alle drie soorten van heel nabij kunnen gadeslaan, toen de vogels zich ophielden tussen de ijsschotsen in het Oosterdok in Amsterdam, maar we hebben geen geluid gehoord. Volgens 'Petersons Vogelgids' hebben de mannetjes van de Grote en de Middelste zaagbek een raspende, tweedelige roep, resp. een laag krasend geluid, terwijl de woerd van de Nonnetjes een zacht fluitend geluid

heeft. De dames van alle drie soorten laten soms een gutturaal 'karr' horen.

De Grote zaagbek en ook het Nonnetje leggen bij voorkeur hun ivorkleurige eieren in holle bomen, maar als die niet aanwezig zijn, nemen ze ook genoeg met gaten en hopen elders of voor dit doel opgehangen nestkasten. Van de Grote zager zijn nesten gevonden op hoogten van meer dan zestien meter! Kunt u zich voorstellen wat een smak de kinder-

tjes maken als ze een dag of drie na de geboorte het nest verlaten en naar beneden tuimelen? De Middelste zaagbek broedt op de grond. De eieren, die donkerder zijn dan die van de andere zaagbekken, komen tussen de vegetatie te liggen op een gering onderlaagje van plantaardig materiaal. Alleen de vrouwtjes broeden, maar tja, daar zijn het dan ook eenden voor...

Loodbekjes en zilverbekjes

Wat is daar nou over te schrijven, zal menig vogelliefhebber nu gaan denken. Een paar eenvoudige vogeltjes, zelfs om ze uit elkaar te houden is soms al een probleem, er zit weinig kleur aan, geld is er niet mee te verdienen en het enige goede er aan is dat je op een tentoonstelling nog wel eens leuk voor de dag kan komen omdat ze meestal strak in de veren zitten.

Wat die tentoonstelling betreft, dat klopt wel, maar de rest? Hoe komt het eigenlijk dat deze soorten zo op elkaar lijken? Laten we allereerst eens een stukje historie beschrijven, dan zien we de rest vanzelf wel.

Vroeger, heel, heel vroeger, toen onze wereld nog een grote groene vlakte was, bestond er van de loodbek- en zilverbek-familie maar één soort en die leefde zowel in Z.O.-Azië als in Afrika, een vrij uitgestrekt gebied dus. Toen echter in de loop der jaren tussen deze twee gebieden grote droge gebieden onstonden, u weet wel, waar nu de Arabieren hun vreselijk dure olie omhoog pompen, kreeg zowel de Aziatische als de Afrikaanse 'tak van de familie' de kans om

zich te ontwikkelen. Dat Aziatische vogeltje werd wat grijzer, zo u wilt wat zwarter, en kreeg een witte stuit en werd al spoedig in de boeken opgenomen onder de naam loodbekje. De Afrikaanse soort werd wat bruiner dan zijn verre familielid, kreeg een zwarte stuit en de naam zilverbekje toebedeeld. Vraag me niet, waar die namen vandaan komen, want dat zou ik u werkelijk niet kunnen vertellen. Zóveel verschil zit er nu ook weer niet in de snavelkleur en

het makkelijkste ezelsbruggetje dat ik u aan de hand kan doen om de soorten uit elkaar te houden is:

Loodbekje Lichte stuit, Zilverbekje Zwarte stuit.

Het zal iedereen duidelijk zijn dat het kruisen van deze twee soorten geen problemen oplevert omdat ze zeer nauw verwant aan elkaar zijn. Deze bastaarden zijn altijd onmiddellijk te herkennen aan de rose stuitkleur die wel tot de derde generatie zichtbaar blijft. Een volkomen overbodige vorm van bastaarderen overigens, laten we zuinig zijn op de weinig raszuivere vogels die we nog hebben.

Opmerkelijk is overigens het experiment dat een Duitse liefhebber ondernam, deze bevoikte een grote volière met een aantal stellen zilver- en loodbekjes en wachtte toen maar af wat er gebeurde. Het was verwonderlijk, maar de zilverbekjes bewoonden de éne helft van de volière en de loodbekjes de andere helft en alleen een paar overgeschoten mannen en

poppen van beide soorten gingen vrijwillig in het middengedeelte van zijn vlucht over tot bastaardering. Hoe deze vogelsoorten elkaar herkennen? Er is bij mijn weten nog nooit een studie over gemaakt, maar men neemt aan dat de stuitkleur hierbij een grote rol speelt en dan natuurlijk het feit dat het gezelschapsvogels zijn die in de natuur ook in grote vluchten voorkomen.

Uit dit verhaal kunnen we opmaken dat zilver- en loodbekjes echt wel bij elkaar in één volièrte te houden zijn, mits de ruimte maar groot genoeg is en daar ontbreekt meestal nog wel iets aan, laten we eerlijk zijn. Niet omdat we geen grotere volièrte willen bouwen, maar er moet ook nog ruimte overblijven voor de drooglijven en het grasveldje.

In iedere gezelschaps-volièrte komen deze twee vogelsoorten wel voor, ondanks de weinig opvallende kleuren maar dat neemt niet weg dat het wel gezellige beestjes zijn waar menig vogelliefhebber zijn eerste kweekresultaten mee bereikte. Kieskeurig zijn ze beslist niet, zowel in voer als nestgelegenheid. Met een goed tropisch zaadmengsel, wat trosgierst

en onkruidzaad zijn ze al dik tevreden. En of dat nest nu door de 'baas' aangeboden wordt in de vorm van een kanariekastje, een dicht nestje of een korfje is óók niet zo belangrijk, desnoods wordt zélf een nestje gebouwd in een of andere struik. Gebruikelijk is wel dat een vrij lange en smalle opening wordt gebouwd die nog wel eens problemen geeft bij de nestkontrole of het ringen maar met een beetje voorzichtigheid is dat óók wel op te lossen. De enige twee voorwaarden waar een beetje op moet worden gelet is dat er wat beplanting in de volièrte aanwezig moet zijn, zodat een rustig plekje opgezocht kan worden om te broeden (maar geef ze eens ongelijk) én dat de man en de pop elkaar een beetje aardig vinden, maar dat is ze óók niet kwalijk te nemen. Vandaar de veel gehoorde raad: Wanneer u met deze leuke vogeltjes beginnen wilt, schaf dan twee of drie stelletjes aan. Het kost een paar centen meer, maar de kans op succes is véél groter. Wanneer u de kweek van lood- en zilverbekjes wilt zien als een soort voorbereiding op de kweek van andere vogels dan is het wellicht nog een voordeel dat deze soorten als

een van de weinige kleine tropische vogels bijna geen belangstelling hebben voor levend voer tijdens de kweek-periode. Maar intussen doet u wél een heleboel ervaring op en dat is ook wat waard.

Wanneer u soms de liefhebber bent die graag verschillende kleurslagen kweekt, dan kunt u ook aan de slag, want we kennen naast de gewone wildkleur al de isabel, de donkerbruine én de witte kleurslag, dus keus genoeg. Let er alleen op dat zowel de loodbek als de zilverbek een streeptekening op de flanken moet hebben, dat hebben ze namelijk in het wild ook dus het is een redelijke zaak dat de keurmeester er een beetje op let als hij uw kampioen straks voor zich krijgt bij de keuring. En behoort u soms tot de liefhebbers die alleen maar vogels wil kweken waarvan standardeisen gemaakt zijn, u bent tenslotte niet alleen lid van de vereniging, maar ook nog van 'Onze Bond', ook dat is geen probleem want er zijn zélf standardeisen gemaakt van het geslacht Eudice, want dát is de deftige naam van de hele familie.

Cees den Hartog.

dinxperlo
volièregaas

is gepuntlast gaas van "grote klasse"
Leverbaar in maaswijdte 12 1/2 mm

verzinkt	geplaatsteerd
50, 100 en 150 breed	50 en 100 breed
draaddikte Ø 0.65 mm	draaddikte Ø 0.65/0.9 mm

Metaalgaasweverij
DINXPERLO

Postbus 2 - Dinxperlo Tel. 08355-1841 - Telex 45211

GEZA SEPT

Een oud en beproefd
middel voor de gezonde
en zieke vogel.

ook een goedkoop middel,
dat eenvoudig toegepast kan
worden: enige druppels aan
het drinkwater toevoegen
is voldoende.

Populierstraat 121 - 123
Tel. 070 - 60 23 84
W. RUPPE
VAN DER VOORT

De *Pyrrhura melanura*

Van de *Melanura* Parkiet zijn vijf verschillende ondersoorten bekend. De *Melanura* Parkiet komt voor in Zuid-Amerika en wel in Zuidoost Columbia, het zuidelijk gebied van Venezuela beneden de Rio de Negro, het gebied van de bovenstroom van de Amazone in Brazilië, Equador en Noordoost Peru.

De *Melanura* Parkiet wordt in het Engels Maroon-tailed Conure genoemd. De in Nederlandse boekwerken voor deze vogel gebezigde benamingen kunnen slechts verwarringen geven. De benaming Groenwang Parkiet geeft niets specifiek van deze vogel weer, aangezien de meeste *Pyrrhura* soorten een groen wangvlek hebben. De oorspronkelijke Engelse benaming was Blacktailed Conure, hetgeen door de Duitsers is overgenomen als Schwarzschwanz Sittich, dit terwijl de staart donker bruin-rood gekleur is. De benaming Zwartstaart Parkiet is dan ook geheel foutief.

Bij de wetenschappelijke benaming 'melanura' is men volgens mij uitgegaan van een verschijnsel, dat zich alleen bij deze *Pyrrhura* soort voordoet. Jammer genoeg heb ik geen literatuur kunnen vinden waardoor ik hierover wat wijzer kon worden. Het verschijnsel waarom het hier gaat is namelijk dat de *Melanura* een vederkleed heeft van veren die een zwarte basiskleur hebben dat mooi effen lakgroen getint is en waarvan een deel er na enigen tijd zwart uit gaat zien. Terwijl de veren mooi heldergroen uit de schacht komen, bij nauwkeurige beschouwing is het of de zwarte veren met een verfspuit met groene lakverf bespoten zijn waarbij de groene verf alleen op de hoofdschacht terecht gekomen is. De reden voor het 'zwart' worden is volgens mij, dat hoe vreemd zulks ook moge lijken, de 'lak' er af gesleten wordt. Dit doet zich in het bijzonder voor als de vogels in een voor hun omgeving gehuisvest worden. Het gebeurt namelijk niet of nauwelijks als de vogels regen in hun hok en op het broedblok hebben. Het duidelijkst van al laat de ondersoort de Chapman's Parkiet dit zien.

De hoofdsort is de *Pyrrhura melanura*, welke voorkomt in het noordwestelijk gedeelte van het verspreidingsgebied van de *melanura*'s. De vogel is ongeveer 24 cm lang. Het silhouet vertoont een slanke vogel met lange spitse vleugels. Over het geheel genomen vertoont de vogel een mooie lakgroene kleur. De vleugelpennen zijn donker blauw. De buitenste vleugeldekveren zijn rood met een gele punt. De kop vertoont een zeer smalle donkerrode voorhoofdsband terwijl de bruin-grijze veren over de kop wat groen bewaasd zijn. Op de keel en bovenborst zijn de grijze veren smal vuilwit omzoomd, waardoor de voor de *Pyrrhura*'s zo kenmerkende gestreepte tekening ontstaat. Bij andere ondersoorten lopen deze wit gestreepte banden wat verder tot achter in de nek door. De bovenzijde van de staart is roodbruin met olijfgroen aan de basis. De onderzijde van de staart is donker bruin-rood met wat grijs. Ze hebben een helder witte naakte oogring. De snavel is donkergrijs hoornkleurig, de poten zijn donkergrijs.

De ondersoort *Pyrrhura melanura souancee* (zie foto I) werd vernoemd naar Baron Charles de Souancee

(1823-1896) uit Zuid-Frankrijk. Zijn particuliere verzameling heeft veel bijgedragen tot de kennis van de *Loriculus*-soorten (Hangparkieten) van de Philippijnen. De *Pyrrhura melanura souancee* toont een duidelijk verschil in tekening op keel en bovenborst als eerste valt namelijk op dat deze heel veel wit vertoont.

De rode veertjes op de vleugelbocht vertonen geen gele punt. De vleugelbocht is vaak oranje-rood. Op de buik heeft deze een rood-bruine vlek van variabele grootte en intensiteit. De *Souancee* komt voor in het westelijke gedeelte van het verspreidingsgebied van de *melanura*'s op de oostelijke hellingen van de Andes.

De ondersoort de Berlepsch Parkiet, de *Pyrrhura melanura berlepschi*, werd genoemd naar Hans, Carl, Herman, Ludwig Graaf von Berlepsch (1850-1915): Graaf von Berlepsch heeft veel bijgedragen aan de studie van de systematiek. Zijn collectie van meer dan 55.000 vogelbaigen bevinden zich in het Senkenbergs Museum te Frankfurt.

De Berlepsch Parkiet heeft geen grijs maar bruin over de kop. De wangen zijn olijfkleurig. De snavel is

donker hoornkleurig. **Als enige melanura heeft deze ondersoort bonte (gevlekte) poten, hetgeen iets bijzonder uitzonderlijks is.** Op de buik vertoont zij veel bruin-rood, terwijl vele vogels ook op de stult een vage bruine vlek vertonen. In het directe zonlicht heeft deze ondersoort een mooie 'gouden' gloed over schouder en rugzijde.

De Berlepsch Parkiet komt alleen voor in het ravijndal van Hahuagarivier in zuid-oost Peru. Door het uitzonderlijk kleine verspreidingsgebied is het dan ook een vogel die zeer zeldzaam is.

De Chapman's Parkiet, de *Pyrrhura melanura chapmani*, werd vernoemd naar Dr. Frank Chapman, een ornitholoog die als eerste wees op de verschillen met de andere *melanura* ondersoorten.

Deze ondersoort vertoont niet de 'gouden' waas van de vorenbedoelde ondersoort. Zij is achter in de nek donker blauw, welke kleur over de rugzijde als een waas uitvloeit, en wel zodanig dat deze vogel op het eerste gezicht meer blauw-groen gekleurd lijkt te zijn. De poten zijn diepzwart. Deze soort komt voor in de subtropische zone op een hoogte

van 2000 tot 2500 m op de oostelijke hellingen van de Andes in Zuid-Columbia.

De laatste ondersoort de **Pyrrhura melanura pacifica** (zie foto 2) komt zoals de naam al aanduidt voor aan de kust van de Stille Oceaan of Grote Oceaan (eng. Pacific). Dit soort onderscheidt zich door een totaal groene kop, geen gele punten aan de rode vleugeldekveren. De hele borsttekening heeft weinig wit, slechts enkele vuil witte zomen. De zo kenmerkende naakte oogring ontbreekt. Het bijzondere van deze ondersoort is wel dat het de enige *Pyrrhura* soort is, die aan de westzijde van het Andes-gebergte voorkomt.

De lakgroene kleur van de *Melanura*'s, de witachtige keel- en borsttekening en de rode vleugelbocht maakt de *melanura* tot een eenvoudige sieraad van de volière. Hun gedrag is bijzonder rustig maar toch wel speels.

Alleen bij onraad geven ze acte de présence door hun tjetterend stemgeluid. Zij behoren echt niet tot de luidruchtige vogels, integendeel hele dagen lang hoor je ze praktisch niet.

Hun voer bestaat uit een groot aantal verschillende grove zaden. Op verse tarwe, haver en andere inheemse zaden zijn ze bijzonder verzot, hetgeen bij de tegenwoordige hoge prijzen van de zaden een welkome bijkomstigheid is. Elke dag krijgen ze van mij een kwart appel of ander fruit.

In vorstperioden mag men ze in geen geval vochtig voedsel geven. Van takken van fruitbomen eten ze graag eerst de bladeren en later de bladknoppen.

Voor broedblokken is het nodig de *Melanura*'s een zeer dikwandig blok te geven van ongeveer 50 cm lengte. Ze slapen en roesten namelijk in het blok en zodra in februari de zon zich laat zien, trekken zij zich van de koude niets aan en beginnen zij te leggen. Om de dag leggen ze een ei.

Een nest van zes eieren komen door deze trouwe en goede broeders meestal allemaal uit in een periode van 24 tot 30 dagen. De buitentemperatuur kan van enige invloed zijn op de broeduur van maximum 2 dagen eerder of later.

Mijn ervaring is dat zij al tussen het tweede en derde ei met het broeden beginnen. Als de eerste twee jongen

uitgekomen zijn, ontwikkelt zich een zodanige vochtige warmte dat het derde ei 22 en de latere eieren slechts 21 dagen broedtijd behoeven, waardoor het uiteindelijke tijdsverschil van uitkomst tussen het eerste en het zesde ei slechts zes dagen bedraagt. Hoewel bij een nest van acht eieren de eerste twee of drie jongen bijna gelijktijdig uitkomen en de andere dus met een verkorte broedtijd om de twee dagen, vliegen de jongen in een tijdsbestek van maximum vijf dagen uit. Hierdoor blijkt het dus dat het eerste jong langer in het blok blijft en dat de latere jongen als het ware 'te vroeg' uit het blok komen. Een exacte tijd van opfok per vogel heb ik niet kunnen vinden, maar die ligt tussen de 58 en 63 dagen.

Het leggen, broeden en opfokken met een korte tijd van nazorg erbij neemt zo'n vier maanden in beslag. Vaak gebeurt het dat als de laatste jongen nog in het blok zitten, het popje weer een nieuwe ronde gaat beginnen. De meeste *Pyrrhura*'s doen het bij mij tweemaal soms zelfs drie maal per jaar hetgeen praktisch neerkomt op bijna het gehele jaar rond.

Pyrrhura melanura souancee.

Pyrrhura melanura pacifica.

De melanura's zijn vogels die in een open voliére het beste gedijen. In gesloten hokken komt de kweek maar heel moelzaam op gang. Ze scharrelen graag op de grond en klauteren liever langs het gaas omhoog, dan dat ze opvliegen om op de stok te gaan zitten. De melanura's werden jaren geleden, alhoewel toen ook al zeer sporadisch geïmporteerd. Nu komen ze vrijwel niet meer binnen, immers Columbia, Brazilië en Bolivia zijn voor ons gesloten ge-

bieden. De enkele dieren die via smokkelwegen nog in onze voliëres belanden zijn er dan ook zo miserabel aan toe dat kweek vrijwel onmogelijk is. We moeten dus bijzonder zuinig zijn op deze eenvoudige maar toch bijzonder mooie vogels.

De belangstelling voor de verschillende Pyrrhura soorten groeit zeer sterk, terwijl de import gaandeweg wegvalt of reeds geruime tijd onmogelijk is. Het is verder een vogel die

zich niet zo gemakkelijk in het oerwoud laat vangen als een Amazone papegaai. De vangers moeten voor zo'n kleine vogel te veel moeite doen en vangen dan liever een Amazone daar deze ook meer opbrengt. Zeer menselijk natuurlijk, maar ja het houdt wel in dat wij hier zeer zuinig met het kweekmateriaal moeten worden.

Tekst: Th. en H. Bosman Foto: Vogelpark Walsrode/Müller

Aymara's (Bolborhynchus aymara)

In het najaar van 1975 kochten wij bij een vogelhandelaar een span aymara-parkieten. Dat het een span was wisten we niet zeker, we veronderstelden het. Pas later zouden we de verschillen tussen de man en de pop ontdekken.

Omdat we niet zeker waren hoe de aymara's op andere vogels zouden reageren, zetten we ze apart in een hok van 1 bij 2 meter.

In dit hok gedroegen ze zich vrij stil, maar toen we ze in het voorjaar in de buitenhokken lieten, leefden ze helemaal op en werden actieve gezellige vogels.

Gelijk hetzelfde jaar kregen ze eieren, 4 in totaal, die ook alle uitkwamen. Helaas zijn alle vier jongen dood gegaan, maar wel om verschillende redenen. Het zwakste jong

werd doodgeplukt, de andere drie overleden om voor ons eerst onbekende redenen. Met één dood jong zijn we de volgende dag naar de dierenarts gegaan die als doodsoorzaak vocht en koude opgaf. Uit de bek van het dode jong druppelde vocht toen de arts op het kopje drukte. De jongen bleven namelijk buiten in het nest zitten met als gevolg dat de teveel vocht opnamen.

De broedduur van de vogels is ± 28 dagen. De jongen blijven ongeveer 7 weken in het nest zitten en zijn na deze tijd vrijwel volwassen. Ze worden nog wel gevoerd door de ouders, maar dit duurt niet langer dan een dag of veertien.

Als broedblok gebruikten we een blok van 25 bij 25 bij 40 cm. Als nestmateriaal verschaften we droge

veengrond, mos en bende (dit is een droge grassoort). Dit blok hangt het hele jaar in het hok en wordt ook het hele jaar als nachtverblijf gebruikt.

Het daaropvolgende jaar, we schreven nu 1977, hadden we nog steeds maar één span. Dit span legde 5 eieren, die alle uitkwamen. De eieren worden op opeenvolgende dagen gelegd en de pop begint bij het tweede ei al te broeden. Tijdens het broeden zijn de vogels zeer ijverig. Ze komen meestal niet langer dan 5 minuten van het nest af om te eten en de behoefte te doen. Ook de man broedt wel eens, hoewel het broeden overwegend op de pop terecht komt.

Het jongste van de 5 jongen, dat 14 dagen na de rest uit het ei kwam, ging dood. In het voorjaar van 1978 ging nog een jong dood en wel toen het zeer koud en vochtig weer was. Opnieuw bleek dus dat Aymara's hier zeer gevoelig voor zijn. Koude op zich kunnen ze goed tegen, maar zodra het erg vochtig wordt gaat het mis.

De drie jongen, twee mannen en één pop, die nog over waren van de broed van 1977, werden in een nieuw hok geplaatst met een buitenvlucht van 2 bij 1 bij 2 meter, en een binnenverblijf van 1 bij 2 bij 1 meter. In dit hok plaatsten we ook een nieuw aangekocht span, in de hoop dat dit inteelt zou voorkomen. Helaas pleegde dit span geen overspel, waaruit blijkt dat een paartje Aymara's zeer aan elkaar gehecht is. Het span kreeg 7 jongen uit 7 eieren, waarvan het eerste ei al op 15 april gelegd werd. Op 29 mei werden de jongen geringd; toen waren ze ± 10 dagen oud. In totaal werden in dit jaar 17 jongen uit drie spannen geboren.

Bij de paring benadert de pop de man. Na een beetje gevrij en soms

veel ruzie kruipt de pop onder de man, waarna de paring plaatsvindt. Dit duurt wel 5 minuten. Tijdens de paring hangt de man schuin achter de pop, en houdt zich met één pootje aan de zitstok vast.

Koloniebroed gaat erg goed bij Aymara's alleen moeten de jongen wel in het eigen nest blijven want zodra ze in een ander nest komen worden ze genadeloos doodgepikt. Toch zijn Aymara's erg goede ouders. Zodra de jongen uit het nest zijn begint eigenlijk een heel aparte begeleiding. Ze trekken met de jongen op zoals mensen met hun kinderen. Het is een gezellige, kwebbelende familie vogel, die iedere avond zorgt dat de jongen thuis, d.w.z. in het blok, zijn.

Bijzonder verrassend voor ons was dat seizoen (1979) een broedspan van het eerste broedsel bestaande uit 8 eieren, 7 jongen grootbracht.

Nadat de jongen uitvlogen ruide de pop vrij snel en legde gelijk daarna 5 eieren. Op dit moment, ik schrijf september 1979, liggen 5 gezonde jongen in het nest. Dit is héél uitzonderlijk omdat de Aymara normaliter 1 maal per jaar broedt en het drie maanden duurt voordat het broedsel is voltooid. Dit wil dus zeggen dat er 's nachts 14 vogels, 2 ouders en 12 jongen, in het blok 'zitten'. Hoe dit zal aflopen weten we niet, maar het is wel overbevolkt.

De hoofdkleur van de Aymara's is groen. Bovenkop en nek behoren donkergrijs tot bijna zwart te zijn met een wat bruine waas welke net onder de oogstreek scherp is begrensd door de lichtgrijze wangvlekken. De borst kleurt van grijs geleidelijk naar lichtgroen.

Verschil tussen man en pop is alleen voor de kenners zichtbaar. De pop heeft een meer donker grijze bulk en wangvlekken, poten en snavel eveneens donkergrijs tegen die van de man vleeskleurig. De man heeft een wat platte kop, de pop groter en méer afgerond.

Als voeding krijgen ze een samenstelling van diverse parkietzaden met een extra toevoeging van zonnepitten. Tijdens de broed geven we ze sinaasappels, muur en krachtvoer. In het najaar eten ze bossen onkruidzaden o.a. perzikkruid en boerenwormkruid.

Al met al is de Aymara een mooie, gezellige en actieve vogel die we nog lang in onze volière zullen handhaven en ermee zullen blijven kweken.

de opbouw van een stam 1-2-3

door H.B.J. Willemsen

Zoals uit mijn vorig artikel blijkt zal iemand, die resultaten wil bereiken op de diverse tentoonstellingen, moeten zorgen dat hij de diverse erfactoren, die in het geding zijn, in zijn macht krijgt.

Met lukraak kweken van vogels is 't al bijna een onmogelijkheid geworden om kampioenen te kweken met het grote aantal kleurslagen, dat momenteel gangbaar is geworden bij kanaries, zebra-vinken en japanse meeuwjes. Verder zijn er ook bij de tot dusver nog niet gedomesticeerde vinkachtigen reeds diverse kleurslagen ontstaan (denk maar eens aan de isabel-putter, de isabel- en lutino-groenling, de isabel spitsstaart, de witte gordelgrasvink, de witborst gouldamadine, de witte mus en ga zo maar door).

Deze ontwikkeling zal onherroepelijk gaan leiden tot het vaktechnisch beheersen van de genetische wetmatigheden en een strenge reglementering van kleur- en rasbeschrijvingen.

Omdat zo'n beschrijving uitgaat van een ideaalbeeld zal het voor de kweker enorm belangrijk zijn deze norm-schaal zo dicht mogelijk te benaderen.

Zo dicht mogelijk benaderen betekent op haar beurt dan: 'Altijd blijven proberen met het ideaalbeeld voor ogen, in de eigen kooien met het eigen materiaal de begrippen: 'redelijk, wenselijk en haalbaar' te verwezenlijken.

Iedere kweker van vogels zal begrijpen, dat elke poging op zich ook een mogelijk falen in zich heeft. Toch weet iedere kweker dan ook weer, dat een vogel met een bepaalde tekortkoming gepaard moet worden aan een vogel die ten opzichte van deze tekortkoming overgecompenseerd is. (d.i. een teveel van iets bezitten of boven de gestelde norm uitgaan).

Nu is het mogelijk om bijvoorbeeld een vogel met een vormfout te paren aan een willekeurige vogel met een overcompensatie op zijn vorm. Maar nu komt de moeilijkheid: 'Juist dié vogel heeft zo'n goede kleur en komt daarbij van zulke goede ouders! En juist deze eigenschappen zou de kweker nu graag willen behouden. Zo'n kweker zoekt vele tentoonstellingen af om een kwalitatief goede vogel te kunnen kopen met juist de overcompensatie t.a.v. de foutieve vorm van zijn eigen vogel. Vaak wordt zo'n vogel dan wel ergens gevonden, maar dan blijkt zo'n vogeltje schreeuwend duur en voor zo'n kweker eigenlijk niet betaalbaar.

Dan wordt op de eerstvolgende verenigingsavond de vraag gesteld: 'Hoe verbeter ik de fouten in mijn kweek-

materiaal en behoud ik de goede kwaliteiten van mijn oudervogels, zonder dat ik daarvoor kapitalen behoefte uit te geven aan mijn hobby?'

Het antwoord op zijn vraag is dan vaak even simpel als onthutsend: "Je moet een stam opbouwen!"

En daar sta je dan met je goede gedrag en een mond vol tanden!

Hoe bouw je een stam op?

Bij het in stamverband kweken van kanaries en/of kleurvinken moet aan enige voorwaarden worden voldaan.

1. De kweker moet selectief gaan kweken!

Wat houdt nu selectief kweken in voor de kweker?

Eenvoudig gezegd dit: 'De kweker moet, voordat hij gaat kweken weten, wat hij wil bereiken met die kweek'. Het is daarbij uitermate belangrijk voor hem, dat hij weet welke soorten en kleuren hij zou willen kweken.

Daarbij is het logisch, dat hij, - voordat hij tot aankoop van kweekvogels overgaat -, eens rondneust op een aantal tentoonstellingen en eens kijkt welke vogels hem het meest aanspreken.

Op deze wijze kan hij zich een beeld vormen, wat hij wil. Daarna kan hij dan verantwoord overgaan tot de aankoop van óf complete kweekstellen óf de aankoop van die vogels, die in zijn opbouw tot de stam ontbreken.

Terecht zal een kweker, die de soort of de kleurslag van 's-mans keuze bezit en hem of haar op de tentoonstelling bracht, niet bereid zijn om zijn kweekmateriaal op de tentoonstelling aan een hem wild

vreemde te verkopen.

Voor de aspirant-kweker/koper, die wekelijks verder wil komen, zal dit ook echt niet gewenst en nodig zijn. Het beste in zo'n geval is: 'Maak een afspraak met de bewuste kweker om eens een praatje te kunnen maken!'. Zeg hem natuurlijk wel dat het doel van het praatje is: 'aankoop van kweekmateriaal' en vraag hem of hij er bezwaar tegen heeft, dat men een deskundige kweker meebrengt. Ga samen met deze vertrouwde kennis/kweker naar de man toe en laat u uitvoerig informeren over het materiaal.

Indien van het betreffende materiaal geen voorraad meer is, dring dan niet aan of tracht dan niets te forceren, maar maak dan een afspraak voor het volgende seizoen.

De beste tijd voor de aankoop van kweekvogels voor het nieuwe kweekseizoen ligt tussen september en november.

Vraag van de aan te kopen vogels de keurbriefjes op en vraag ook inzage van of een uittreksel uit het kweekregister van de kweker. Indien van de aangekochte vogels geen keurresultaten bekend zijn, stuur de vogel dan naar de tentoonstelling van de eigen vereniging in de openklasse.

Het keurbriefje geeft een indicatie (aanwijzing) op schoonheidsfoutjes en de adviezen van kweker en meegebrachte deskundige geven een duidelijk beeld hoe verder gekweekt moet worden.

Koop bij zo'n kweker zoveel mogelijk complete stellen: b.v. één man en een of twee bijpassende poppen.

2. Beperk de kweek tot zoveel soorten en kleurslagen, die men zelf overzien én aan kan!

Veel kleur in één volière zal de liefhebber erg bekoren, omdat het een streling voor het oog is. Toch houdt zoveel kleur het gevaar in, dat men door de bomen het bos niet meer ziet.

Niet het vele is goed, doch slechts het goede is veel. Menigeen zal zich nu afvragen: 'Waarom dan niet?'

Ook hier is het antwoord zeer simpel.

Indien een kweker op de tentoonstelling met tien goede vogels zal willen verschijnen, dan zal hij toch zeker uit een veelvoud hiervan moeten selecteren. In de praktijk blijkt, dat hij die tien goede vogels weet te brengen op een tentoonstelling minstens honderd vogels gekweekt moet heb-

ben. Van honderd vogels worden er minstens vijftig bij de selectie afgekeurd wegens niet voldoende voor de tentoonstelling. Van het overige materiaal zullen er veertig de kwalificatie middelmaat behalen (hieronder schuilen vaak de betere kweekvogels) en het restant (dus tien) zal voor de tentoonstelling het predikaat 'goed' kunnen dragen.

Tussen deze goeden zit dan misschien weer een kans van 1 op 10 tot een topvogel.

Dit betekent bij een gemiddelde nestbezetting van 5 jongen per pop per kweekseizoen, dat een kweker dan ongeveer 20 gelijkwaardige kweekstellen zal moeten beschikken.

Dit eenvoudige rekensommetje kan dan iedere liefhebber leren, dat bij een verhouding van 1 op 10 hij teveel kweekparen zal moeten aanhouden om bij een kleurrijke bezetting met een redelijke kans op succes het overzicht in zijn volières kan behouden.

Bij deze getalsverhouding kan iedere kweker zelf bepalen wat hij aan kan!

Als gevolg van deze slotsom kan zelfs een kind inzien, dat beperking in het aantal kweekparen kan leiden tot succes.

De keus blijft tot slot echter altijd bij de kweker zelf.

3. Start met vogels van goede kwaliteit, voordat men aan de kweek begint!

Wanneer de kweker nu zelf de keus heeft gemaakt, wat hij wenst te gaan doen, dan komt de uiteindelijke keus van het kweekmateriaal. Net als bij punt 1 is het belangrijk om de start te maken met materiaal van een zo hoog mogelijke kwaliteit.

De leidraad bij de aankoop van vogels moet dan zijn:

- a. Het keurbriefje.
- b. Het advies van een erkend liefhebber én de kweker van de bewust soort zelf.
- c. De schriftelijk neergelegde resultaten in het kweekboek van de kweker.

Belangrijk bij de start zijn de eigenschappen, die middels de erfelijke factoren worden overgedragen.

De kweker moet hierbij ook bedenken, dat de faktor 'karakter', - die slechts gedeeltelijk erfelijk wordt overgedragen, maar toch ook door het milieu (de directe leefomgeving van de vogel) wordt gevormd -, in

de beschouwing wordt meegenomen.

(B.v. Een slecht voerende moeder, onrustige moeder, veren pikken etc. kunnen wijzen op karaktereigenschappen, die gedeeltelijk op de jonge vogel worden overgedragen.)

Direct erfelijke factoren zijn o.a.: 'kleur, vorm, grootte en bevedering'. Belangrijk bij de aankoop van nieuwe kweekvogels is vooral de grootte en het is daarom aan te bevelen slechts vogels te kopen, die qua grootte duidelijk aan de gemiddelde eisen voldoen. Liefst zelfs dat de vogels nog boven de gemiddelde eis uitkomen, zonder daarbij echter vormfouten te vertonen.

Bedenk bij de aankoop, dat een nerveuze en onrustige vogel nooit een goede broedvogel kan worden.

Overtuig u, voordat er gekocht wordt, of er in de volière ook vogels zitten, die een zieke indruk geven. Neem vooral de tijd bij het kopen van kweekvogels. Bedenk altijd: 'Het geld is in een paar seconden uitgegeven, maar zolang het nog in mijn portemonnaie zit, kan ik er nog over beschikken!'

4. Ga over tot familieteel!

Bij familieteel gaat men over tot een kweekwijze, die zekere risico's in zich heeft en de eerste jaren zullen de resultaten niet om hoera te roepen zijn, maar de doorzetter zal zeker tot de betere kwekers gaan behoren. De eerste drie jaren zal het wachten betekenen. De kweker, die overeenkomstig de eerste drie factoren, is gaan kweken, moet niet als vanzelfsprekend aannemen, dat hij nu direct al resultaten zal gaan boeken. Niets is minder waar! Eerder zal de kweker rekening moeten houden met slechts matige resultaten, hoewel het natuurlijk ook mogelijk is, dat er een uitschieter bijzit. In de praktijk is reeds bewezen, dat een kweker, die consequent met de opbouw van zijn stam bezig is, na ongeveer drie tot vijf jaar op redelijk goede resultaten mag gaan rekenen.

Men moet de opbouw van een goede stam zien als de bouw van een piramide met een brede onderbouw, een kleinere tussenbouw en slechts een kleine top. Te begrijpen is dus, dat eerst de basis gelegd moet worden. Daarna moet er gewerkt worden aan de verbetering van die basis (midden- of tussenbouw) en vandaar af de vervolmaking in de topbouw.

Over bloemen en planten

JULIA VOSKUIL

Bureau voorlichting bloemen en planten

nieuwe kamerplanten

We ervaren het jaarlijks aan den lijve: die leuke jurk staat de volgende zomer niet meer zo geweldig en we kijken een beetje teleurgesteld in de spiegel. Hoe kan dat nou? Wel, het

modebeeld verandert voortdurend en dat is niet alleen met kleding het geval. De moderne keuken is nu niet meer van kunststof maar van hout en gordijnen maken in veel gevallen plaats voor rolgordijntjes en een dubbeldikke rij planten, zowel hangend als in de vensterbank. De 'natuur' wordt alom binnen gehaald. In stoffen komen katoen en zijde terug en wat we aan planten buiten missen halen we binnen. Daarom moet

1. Stenocarpus, met eik-achtig gelobde leerachtige bladeren
2. Clusia rosea in bloei kan zelf hartje winter; de knoppen groeien slechts langzaam en worden in de zomer al aangelegd.
3. De vlammend vermiljoenrode schermen kunnen nog zaden dragen óók (die springen bij rijpheid open, bindt er dan iets omheen): een vlieg heeft dan wellicht Jatropha's bloemen bestoven.

de keus aan planten groot zijn. Het sortiment wordt dan ook voortdurend breder. Nieuwe planten verschijnen regelmatig ten tonele. Na de 'stammen' en cactussen rage zitten nu de bloeiers in de lift. Maar we willen het nu even hebben over meer duurzame, dus bládpplanten.

Nieuwelingen: naam en verzorging onbekend

Het is leuk om naar nieuwe planten te snuffelen en zodoende had ik na een bezoek aan zo'n lekker-volle zelfbedieningskas de verleiding weer eens niet kunnen weerstaan. 'Wat is dat, een eik in een potje' vroeg iedereen toen hij in de kamer stond. Na lang speuren bleek het **Stenocarpus sinuatus**, helaas géén Nederlandse naam. Een Australische boom die 's winters aan 4°C genoeg heeft. Bij mij staat hij nota bene boven de verwarming en hij lijkt er niet onder te lijden. Het blad is vrij stug ('eik'achtig, ja-zeker) en zo te zien is droge

lucht niet zo'n bezwaar. Wie een koele kamer heeft kan natuurlijk beter aan z'n wensen tegemoet komen. In dat geval is weinig gieten het parool. Bij goede groei elk voorjaar verpotten.

Clusia rosea wordt door iedereen als 'Ficus' beschouwd. Het voordeel van deze uit o.a. Venuzuela afkomstig kleine boom is echter de meer vertakte groeiwijze, terwijl een grootbladige Ficus (elastica) alleen maar omhoog groeit. Clusia verdraagt vrij veel zon en voelt zich goed thuis in de kamer. De grote, leerachtige bladeren staan tegenover elkaar en er komen af en toe nog bloemen in ook. Dat doet een Ficus hem helemaal niet na. Ik heb er na maanden nog geen enkel beestje in ontdekt. Een probleemloze plant en een waardevolle aanvulling op de beperkte groep **grootbladige bladplanten** die zón willen.

Hoe meer zon, hoe liever: dat geldt voor **Jatropha podagrica**. Deze merkwaardige heester uit Midden-Amerika en Colombia heeft een sterk verdikte voet, wat zijn succulente karakter verradert. Een plant dus, die bestand is tegen droogte. Nu, dat is een eigenschap die waardevol is in onze woonkamers. Zoals u weet is de relatieve vochtigheid daar vrijwel altijd te laag (60 of minder). Aanvankelijk werd Jatropha als zeer exclusief aangeboden, maar nu zijn er ook jongere planten te koop voor een schappelijke prijs. Veel licht en zon dus. In de Winter heel matig met water, voedsel is zelfs tijdens de groei nauwelijks nodig. Rust enigszins in de winter, het blad valt wel af (vooral in een koele kamer). Bij ca. 20°C is er een korte rustperiode, daarna komen er direct weer prachtige oranje bloemschermen. Kan wolluis op de stam hebben, maar dat valt doorgaans wel mee.

Tip: Hebt u al zo'n grappige kokosnoot? Als de plant het naar z'n zin heeft zal het plafond spoedig bereikt zijn! Let goed op de bladeren: er kan spint en thrips welig op tieren. Dóe daar om de tien dagen iets aan (spuiten dus, met een insectenmiddel voor plantenbelagers). Wel graag buiten, bij windstil weer en een bedekte lucht.

Onkruiden

P.J. de Penning.

De vroeger gekweekte soort uit Zuid-Europa

Stijve klaverzuring (Oxalis stricta)

Vergist u zich niet, de stijve klaverzuring is beslist geen klaversoort. Het duidelijkst is dat aan de bloempjes te zien.

Toch staan de blaadjes ook in trio bij elkaar. Erg leuk aan deze plantjes is het, wanneer het donker wordt, of als er regen komt. De blaadjes sluiten zich dan tot een puntdakje. Bij normale weersgesteldheid staan ze echter wijd uit.

De stijve klaverzuring is een overblijvende plant, die net eender als de dahlias, d.m.v. een wortelknol, de winter weten te overleven. Alleen met dat verschil, dat dahlias tegen vorst beschermd moeten worden, terwijl de klaverzuring zichzelf voldoende weet te vrijwaren voor vorstschade.

De lichtgele bloempjes staan in een los schermje bijeen. Heel interessant is het zaaddoosje. Tijdens het rijpen van het zaad, komt er steeds meer spanning op te staan, totdat op een zeker moment het doosje, door de wind of iets anders, bewogen wordt en het met een klein plofje openspringt. De zaadjes worden dan soms wel enkele meters weggeslingerd.

Hoewel er meerdere soorten in ons

land voorkomen, beperken we ons tot de twee afgebeelde variëteiten: de stijve klaverzuring en de purperkleurige klaverzuring. De eerste heeft rechtopstaande stengels, terwijl ze van de laatste liggen.

De geslachtsnaam oxalis wijst ons al op het giftige van deze plantjes. Ze bevatten een hoeveelheid oxaalzuur. Oxalis komt van het Griekse woord oxyl (zuur) en het eveneens Griekse hals, wat in onze taal zout betekent. Stricta is Latijn voor stijf en duidt op de rechtopstaande stengels.

Uit het bovenstaande blijkt, dat we niets, maar dan ook niets aan onze vogels moeten geven, wat van deze plantjes afkomstig is.

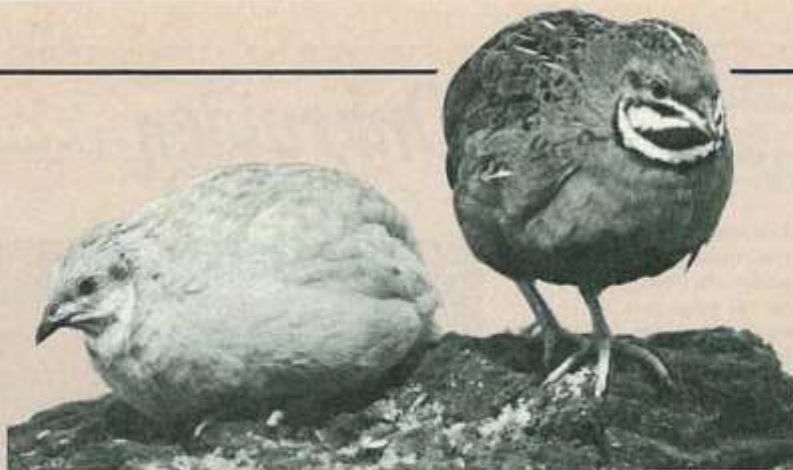
U doet ze er echt geen genoegen mee!

Dat moet u dus ook niet doen van de tweede soort: europaea. Deze is afkomstig uit Zuid-Europa en werd in ons land, in vroeger tijden, als sierplant voor de tuin, erg veel gekweekt.

Zij komen echter steeds minder voor, zodat er binnen een aantal jaren, misschien geen plantjes van deze soort voorkomen.

Stijve klaverzuring

Wildvorm haan en grijspastel haan

de chinese dwergkwartel

Van oorsprong komt de Chinese dwergkwartel, *Excalfactoria chinensis*, uit de steppengebieden van India, Zuid China, Siam, Sri Lanka, Hainan en Taiwan. Ze komen ook in het wild voor op Mauritius en Réunion maar zijn daar wel met dat doel door de mens ingevoerd.

Er zijn 7 ondersoorten bekend die evenwel minimale onderlinge verschillen vertonen. We hebben daar weinig mee te maken omdat deze kwarteltjes over de gehele wereld en met name in Europa als cultuurvogels een grote toevlucht hebben genomen. Het is de populairste van alle kwartelsoorten en jaarlijks worden er duizenden van deze nauwelijks groter dan 12 cm zijnde vogels gekweekt. Van enige import is dan ook geen sprake meer.

De Chinese dwergkwartel bezit een contrastrijk getekend en gekleurd verenpakje, vooral de haan. Het hennetje is wat eenvoudiger en rustiger van kleur en tekening. Zij is overwegend grijsbruin op het bovenlichaam met lichtere en donkerder vlekken op de flanken, terwijl het onderlichaam geelachtig wit is en borst en flanken zijn voorzien van een zwarte bestreping.

Het zijn zeer vredelievende vogels die weinig eisen stellen en met wat overvloedig door de andere volièrevogels gemorste zaden tevreden zijn. Heel vaak treft men ze aan in gezelschapsvolières waarin ze als grondvogels het buitengewoon goed doen. Let wel, meer dan één koppeltje in eenzelfde ruimte vraagt om moeilijkheden. Vooral de haantjes durven elkaar nogal eens flink te be-

kampen en in de broedtijd of wanneer er jongen zijn kan dat nare gevolgen hebben.

Als de kwartels in broedstemming verkeren hoort men regelmatig de roep van de haan en zien we ook zijn baltsen. Met een naar de zijde van het hennetje gekeerde hangende vleugel danst hij om haar heen. Hierna volgt, wanneer het hennetje zich tenminste daartoe heeft getoond, de paring.

Het nestje is in feite een inderhaast uitgekraabbeld kuiltje in de grond dat met grashalmen wordt bekleed. Het liefst zitten ze op een beschut plekje in een hoekje van de volière, onder een lage struik, of onder een door de liefhebber tegen de wand schuin geplaatste dakpan of houten plank. Het beste is om ze in eerste instantie zelf hun plekje te laten uitzoeken. Zolang dat nog niet is gebeurd, kan het voorkomen dat her en der in de volière eieren worden gelegd. Als de afstand niet te groot is worden ze later wel eens bij elkaar 'geveegd' maar in de meeste gevallen laten ze ze voor wat ze zijn. Hebben ze wél hun vaste stekkie gevonden, dan kan men alsnog maatregelen nemen waardoor ze droog en beschut komen te zitten.

Een compleet legsel bestaat uit gemiddeld 9 tot 10 grauwegekleurde eitjes die alleen door het hennetje worden bebroed. In het algemeen zit ze lekker vast op de eieren en het haantje bewaakt haar en brengt haar zelfs zo af en toe iets lekkers zoals bijvoorbeeld een meelwormpje.

Na ongeveer 17 tot 18 dagen komen de eieren uit en de donkerbruine als hommels zo kleine kuiltjes zoeken warmte onder moeders buikveren. Het is een verdraaid leuk gezicht wanneer de gehele familie door de volière scharrelt. Niettemin kunnen er dan ook wel eens moeilijkheden ontstaan wanneer blijkt dat de haan niet zo op de kuiltjes is gesteld. Met felle pikbewegingen haalt hij haar ze uit en al menig kuiltje heeft daar het prille leven bij moeten laten. In zulke gevallen moet men de man apart zetten. Zo mogelijk zouden ze elkaar wel moeten zien, want dat kan de tijd tot wanneer hij zijn kinderen wel aanvaardt, aardig bekorten.

Ook zijn er haantjes die wel eens wat moeilijk kunnen verdragen dat hun vrouwtje rustig zit te broeden. Hij gaat dan echt vervelen met als gevolg dat de eitjes in de steek worden gelaten. Ook dergelijke haantjes dient men te separeren, apart te zetten.

Het is van belang dat, vooral in de eerste dagen, de jongen niet aan regen en wind worden blootgesteld. Ook vochtige grond kan nadelig voor ze zijn. Trouwens koude en vocht kan de oorzaak zijn dat de eieren niet eens uitkomen. Een goed beschutte en droge plaats is dus noodzakelijk niet alleen en zozeer voor het broeden maar zeer zeker voor de kuiltjes. Indien de broedplaats in de buitenlucht is, en wanneer de kuiltjes zijn uitgekomen en het daar kil en vochtig is, doet men er verstandig aan om de gehele familie te verhui-

zen naar een droog binnenverblijf. Zoals gezegd zijn volwassen dwergkwartels al tevreden met de zaden die ze op de grond vinden. Als aanvulling geven we ze niettemin ook wat groenvoer en regelmatig eens wat levend dierlijk voedsel.

Tijdens dat er jongen zijn, geven we ze als opfokvoer een kuikenmeel, fijn gesneden groenvoer en wat levend voer. Later breiden we dat uit met kleinere zaden. Drinken doen de kuikens ook en het steeds zo fris mogelijke water verstrekken we in zo ondiep mogelijke schaaltes. Het zou beslist niet de eerste keer zijn dat

een kuiken verdrinkt omdat de waterschaal te diep is. Let dus goed op. Een zanderige bodem kan voor de kuiken ook funest zijn. Ze pikken alles wat op zadjes lijkt op maar alles is beslist geen zaad. Te veel zand veroorzaakt sterfte.

Op een leeftijd van ongeveer 4 weken treedt de jeudrui in en al korte tijd later kunnen we de hanen van de hennen onderscheiden. Binnen enkele maanden zijn ze op volledige kleur en kunnen we als eigen kweekkwartels inzenden op de tentoonstellingen. Ja, dan moeten ze wel gerings zijn. Het tijdstip van ringen is

niet exact vast te stellen en hangt af van de groei. Rond de leeftijd van 3 tot 4 weken kan men het beste zo af en toe de ring even passen; ringmaat 4 mm.

Het domesticatieproces bracht ook enkele mutaties en de bekendste en wellicht meest geliefde is de zilverchinese dwergkwartel die we officieel grijspastel moeten noemen. Deze kleurslag vererft autosomaal en is recessief ten opzichte van de wildkleur. Dat wil zeggen dat deze kleur zetelt op een onafhankelijk chromosoom en dan pas tot uiting komt wanneer de wildkleur dat niet belet.

Grijspastel maal grijspastel geeft 100% grijspastel.

Wildvorm maal grijspastel geeft 100% wildvorm/grijspastel. Deze jongen zien er dus allemaal uit als de wildvorm maar dragen de grijspastelfactor in zich en bij verdere kweek uit zich dat. We noemen dat 'split voor grijspastel'.

Wildvorm/grijspastel maal wildvorm/grijspastel, split maal split dus, geeft 25% wildvorm, 50% wildvorm/pastel en 25% pastel.

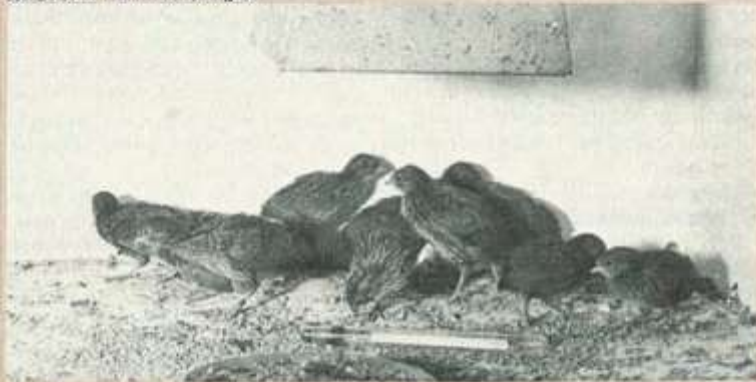
Wildvorm/pastel maal pastel geeft 50% wildvorm/pastel en 50% pastel

Wildvorm/pastel maal wildvorm geeft 50% wildvorm en 50% wildvorm/pastel.

Ook van deze kwartelsoort zijn de eieren heel goed in een broedmachine uit te broeden en de kuikens zijn goed groot te brengen in een zogenaamde kunstmoeder. Over een en ander kunt u lezen in het eerder verschenen artikel over de Californische kulfkwartel. De werkwijze is precies eender. Niettemin willen we gaarne opmerken dat van natuurbroed het meeste plezier is te beleven.

Wildvorm hen met jongen

De jongen in de kunstmoeder

Alarmroep

De geluiden die vogels voortbrengen zijn in een aantal groepen te verdelen naar gelang hun doel. De alarmroep is er één van. Diegenen die een zekere training in het herkennen van vogels aan hun geluid hebben, kunnen van vogels zowel in de natuur als in de volière hun alarmroep onderkennen.

De vroegere vogelvangsers – en de huidige vogelvangsers/ringers waarschijnlijk eveneens – konden wel inpakken als de lokkers regelmatig de alarmroep lieten horen.

De alarmroep is een geluidssignaal om zo snel mogelijk een veiligere plaats op te zoeken.

De geluiden zijn zeer moeilijk te beschrijven maar let er eens extra op en u zult al snel van een aantal vogels de alarmroep kunnen herkennen.

Kweek met de Alariovink

Tekst: D. den Hoed

Foto: C. Scholtz/B. Cruiff.

Algemeen

Het biotoop waarin de *Serinus alario*, ofte wel de alariovink, pleegt te leven komt alleen voor in Zuid Afrika en bestaat uit grasvelden met laag-groeiend struikgewas in vrij droge streken.

Tot het geslacht *Serinus* behoren o.a. ook onze gedomesticeerde kanarie, de Europese kanarie en de roodvoorhoofdkanarie. De *Serinus alario leucolaema* (witkeel alariovink) is een ander soort, die voorkomt in o.a. Oranjevrijstaat en Transvaal.

Het signalement van de mannelijke alariovink luidt als volgt: Kop, hals en de uiteenlopende borstbanden zwart; rug en staart roodbruin; de borst evenals de ring om de nek wit. De lengte bedraagt 11 tot 15 cm. Bij de volwassen vogels bestaan duidelijke verschillen tussen de man en de pop. Enkele van de verschillen zijn: de vuil grijze borst van de pop en het ontbreken van de zwarte kop en zwarte borstbanden. Verder kan over de aangename zang bezittende alariovink alias zwartkopkanarie, nog worden vermeld, dat het een levendige, doch over het algemeen tamelijk rustige vogel is. Met deze eigenschap zal hij daarom vooral in een broedkooi erg tam worden.

Huisvesting

De vogels zijn bij mij gehuisvest in broedkooien 50 x 50 x 100 cm en een koppel in een grote beplante binnen-

volière bij mijn vriend Jac van Zundert. In deze mooie binnenvolière zitten meerdere soorten Australische prachtvinken, kapoetsensijzen en kwartels. De temperatuur in de kooien en de volièrre komt nooit beneden de 15°C.

Voeding

De voeding is in het begin een probleem geweest. De eerste alariovinken, welke met veel moeite waren gekocht, kregen een mengsel van kanariezaad en wildzangzaad. De vogels zagen er in die periode goed uit, maar zaten erg veel stil. Toen dit lusteloze aan bleef houden werden ze uitgevangen en uitwendig onderzocht. Het bleek dat de vogels over grote delen van het lichaam geel waren van het vet. Nadat dit was geconstateerd werd er besloten om *al-le* vette zaden uit het voedselpakket te laten.

Het toen en nu nog verstrekte voer is een mengsel van tropische gras- en onkruidzaden en trosgierst. Dit voedsel benadert meer de voedselopname in de vrije natuur. Zoals reeds eerder vermeld is hun biotoop de grasvelden waar ze veel gras- en onkruidzaden tot zich nemen.

Voor drie van de eerste vijf vogels is de grote vetzucht nog noodlottig geweest. Na veel moeite zijn er weer nieuwe aangekocht, welke het op het vernieuwde zaadmengsel goed deden.

Naast het gemengd tropisch zaad, onkruid- en graszaden hebben de vogels verder nog de beschikking over:

- Cédé opfokvoer (in beperkte mate geven)
- Vitakalk
- Scherpe maagkiezel

Kweken

Hoewel ik me kan voorstellen dat er vogelliefhebbers zijn die alleen al

aan het houden van Alariovinken genoeg beleven, is het mijn doel deze vogels te kweken. Ik hoop, nu het op het ogenblik makkelijker is om de alariovink te kopen, dat dit artikel voor u aanleiding wordt ook eens met deze mooie vogels te kweken. De vogels zijn volgens mij het beste te kweken per paar, dus één pop bij één mannetje.

In april zijn de nestgelegenheden opgehangen nl. plastic nestkorfjes. Als nestmateriaal krijgen ze de volgende materialen tot hun beschikking: Sharpie, wat droog schapengras, kokosvezels (\pm 4 cm lang), mos en wat kort (4 cm) paardehaar.

Begin mei begint de pop met nestmateriaal te slepen. De man zingt veel en zit de pop achterna waarbij hij als een vlinder met zijn vleugels uiteen de pop probeert te treden. Dit is voor de pop toch wel aanleiding om het nestje te gaan bouwen.

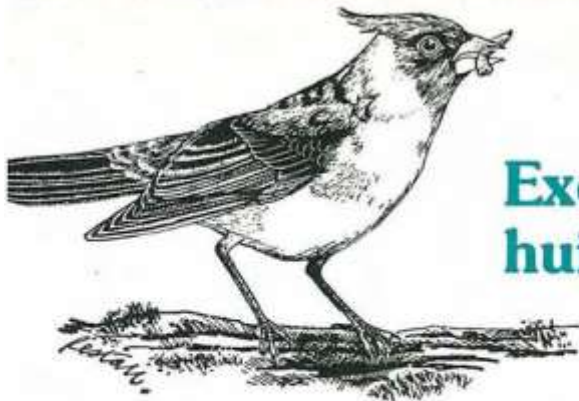
Nadat het nestje gereed is, iets waar alleen de pop zich voor in zet, duurt het nog wel enkele dagen voordat de pop het eerste eitje legt. De eitjes zijn voor het formaat vogel nogal klein, terwijl ook het aantal eieren dat gelegd wordt slechts 3 à 4 stuks is. Na een broedtijd van twaalf dagen, waarin alleen door het popje wordt gebroed, komen de bevruchte eitjes uit. Het mannetje voert tijdens het broeden het popje op het nest. Tijdens die periode en één week voordat er jongen zijn wordt het in het hoofdstukje voeding beschreven voer uitgebreid met veel onrijpe graszaden en gekiemde trosgierst. De jongen worden hiermee door de pop goed gevoerd.

We hebben ondervonden, dat tijdens de periode dat er jongen zijn de man zó fel is, dat hij het popje niet met rust laat.

Ook de jongen moeten het nogal eens ontgelden zelfs zo erg dat dat ze aan het eind van de dag er met bebloede kopjes bij zaten. Om het bovenvermelde te voorkomen dient men de man tijdig uit te vangen en apart te zetten. De maat van de ring waarmee u de alariovink ringt, is niet de in het overzicht van de N.B.v.V. aanbevolen 2,9 mm ring, maar de 2,5 mm ring.

Hoewel ik zelf liever zuivere alariovinken kweek, is de kruising met de kanarie (zeer nauw familie) eenvoudig en kunnen de bastaarden, in het bijzonder de mannen, zeer mooi zijn. Al met al een vogelsoort die het houden meer dan waard is en waarmee heel erg goed is te kweken.

Exotische vogels als huisdieren! Ja of Nee

(door R.J. Sterk, dierenarts)

XXI Natuurbehoud (vervolg)

5. Niet zeldzame/bedreigde soorten (vervolg)

a. Zangvogels (orde Passeriformes; vervolg)

Kardinalen, Kleurvinken, Kernbijters (onderfamilie Cardinalinae, familie Emberizidae)

Van deze 45 soorten tellende onderfamilie werden er via de 'vraag-en-aanbod' rubriek van Onze Vogels (1974-1975) en via prijslijsten van handelaren (1976) 10 soorten te koop aangeboden. Het vaakst aangeboden werden de **Mexicaanse Nonpareil** (*Passerina ciris*), de **Rode Kardi-naal** (*Cardinalis cardinalis*) en de **Roodkuifkardinaal** (*Paroaria coronata*). Verder werden nog regelmatig aangeboden: de **Groene Kardi-naal** (*Gubernatrix cristata*), de **Indigo-vink** (*Passerina cyanea*), **Lazuli-vink** (*Passerina amoena*) en **Regenboogvink** (*Passerina leclancheri*).

Uit het aantal aanbiedingen van particulieren blijkt dat Cardinalinae-soorten slechts weinig tot sporadisch gekweekt worden. Door particulieren werd de Rode Kardi-naal nog het vaakst aangeboden, maar ook hier betreft het maar 4 aanbiedingen in twee jaargangen van Onze Vogels! Desondanks zijn van de meeste soorten broedresultaten bekend. Dat de kweek van Cardinalinae-soorten zo miserabel is wordt deels verklaard doordat diverse soorten niet gemakkelijk tot broeden zijn te krijgen, deels doordat van de Kleurvinken (*Passerina*-soorten) vrijwel uitsluitend mannelijke exemplaren worden aangeboden, en deels waarschijnlijk door het feit dat Cardinalinae-soorten vooral in trek zijn als siervogels in een gezelschapsvolière.

Diverse soorten zoals de Rode Kardi-naal, de Lazulivink en de **Zwartkop-kernbijter** (*Pheucticus melanocephalus*) broeden hoofdzakelijk of uitsluitend in Noord-Amerika, alwaar zij alle beschermd zijn. Geïmporteerde exemplaren zijn dan afkomstig uit Mexico, waar deze vogels overwinteren. Het feit dat ze in de Verenigde Staten beschermd zijn wil nog niet zeggen dat ze daar ook zeldzaam hoeven te zijn; zo is de Rode Kardi-naal daar een zeer algemeen voorkomende vogelsoort. De overige verhandelde soorten zijn afkomstig uit Zuid- en Midden Amerika.

Via de Londense luchthaven Heathrow werden in de periode 1970-1974 3300 kardinalen aangevoerd uit Zuid- en Midden Amerika; iets minder dan de helft was bestemd voor doorvoer naar andere landen; in totaal betrof het vijf soorten, waarvan de belangrijkste de Roodkuifkardinaal was.

Paapjes, Vinken e.a. (onderfamilie Emberizinae, familie Emberizidae)

Slechts enkele soorten van deze omvangrijke onderfamilie werden in voornoemde bronnen te koop aangeboden. Van enig belang is alleen de handel in **Rode Kroonvinken** (*Coryphospingus cucullatus*), **Diu-cavinken** (*Diuca diuca*), **Saffraanvinken** (*Sicalis flaveola*) en **Kleine Cubavinken** (*Tiatis carona*), alle afkomstig uit Zuid- en Midden Amerika. Het vaakst werd de Rode Kroonvink aangeboden.

Gezien het feit dat particulieren zelden aanbiedingen doen van Emberizinae-soorten, kan rustig gesteld worden dat vrijwel alle aangeboden exemplaren wildvangexemplaren zijn. Een uitzondering hierop vormt de Kleine Cubavink, die juist hoofdzakelijk door particulieren werd aangeboden, maar Cuba kent dan ook een exportverbod!

Paapjes of **Dikbekjes** (geslacht *Sporophila*), werden slechts zeer sporadisch aangeboden. Voorzover ze dan toch geïmporteerd worden zou het vooral mannelijke exemplaren betreffen, zodat het samenstellen van een fokpaartje helemaal erg moeilijk wordt. In oudere jaargangen van het blad 'Onze Vogels' treffen we meer aanbiedingen van paapjes aan, zoals **Strepenpaapjes**, **Halsbandpaapjes**, **Witkeelpaapjes** en **Zwarte Paapjes**. De belangstelling voor deze soorten is kennelijk sterk afgenomen. Alle Paapjes zijn afkomstig uit Zuid- en Midden Amerika.

Aziatische Emberizinae-soorten werden in de onderzochte periode niet aangeboden. Toch zullen waarschijnlijk wel enige soorten bij de vogelhandelaren zijn aan te treffen. In Heathrow werden in het tijdvak 1970-1974 ruim 20.000 exemplaren aangevoerd verdeeld over vier soorten. Het grootste deel hiervan was bestemd voor doorvoer naar andere landen, waaronder 10.000 **Bruinkopgorzen** (*Emberiza bruniceps*) welke soort ook in Nederland bekend staat als een dwaalgast.

Literatuur:

1. BERKEL, C.E. VAN. Twee bekende kardinalen. *Onze Vogels*, 36, 168-170, 1975.
2. JONG, M. DE. De Zwartkopkernbijter. *Onze Vogels*, 36, 448-450, 1975.
3. GRZIMEK, B. Het leven der dieren; encyclopedie van het dierenrijk. Utrecht, enz.: Het Spectrum N.V., 1969.
4. MARK, R.R.P. VAN DER. Zaa-etende tropische vogels, 3 din. Dl.III. Zutphen: Thieme & Cie, 1965.
5. WALRAVEN, CHR. De lazulivink. *Onze Vogels*, 34, 77-78, 1973.

NBvV-SERVICE

KEURLIJSTEN

[zowel voor stammen als enkelingen te gebruiken]

Bloks van 50 vel à f 1,80

Kleurkanaries (wit)	Japanse Meeuwen (rose)
Grasparkieten (groen)	Tropen e.d. (geel)
Zebravinken (blauw)	NH frisé
Lizard	ZH frisé
Gloster	Gibber italicus
Border	Zwitserse frisé
Fife fancy	Gekuijde frisé
Norwich	It. kleurfrisé
Crested	Muchener
Yorkshire	Belgische bult
Lancashire	Gekuijde kanarie
Scotch fancy	Bernois
Japan hoso	Parijse frisé

Bloks van 200 vel à f 6,—

Harzers
Waterslagers

INSCHRIJFFORMULIEREN TT

inkl. vraagprogramma 25 stuks à f 2,75

INSCHRIJFREGISTERS

Bloks van 30 vel à f 3,—

AFHAALKAARTEN per 100 f 8,—

KLASSEKAARTJES per 100 f 5,—

KAARTJES BEHAALDE PRIJZEN

Serie van 4x 25 stuks f 5,—
(kampioen, 1e, 2e en 3e prijs)

KONVOKATIEKAARTEN per 100 f 8,—

KWEEKKAARTEN per 25 f 6,50

BONDSINSIGNES

Normale uitvoering à f 4,—

Met 25 jaar (verzilverd) à f 7,50

ENVELOPPEN (aan bondsbureau) per 20 f 2,—

KALENDERS à f 5,50 bij 10 of meer à f 3,75

RAAMBILJETTEN MET FRAAIE VOGEL- AFBEELDINGEN IN VIERKLEURENDRUK

Onbedrukt à f 0,65

Bedrukken met uw tekst f 30,— extra

De mogelijkheid tot bedrukken is er alleen in de periode van april t/m mei

KWEEKKAARTEN

Een goede kweekadministratie is zonder meer een vereiste. Maak daarom gebruik van onze speciale kweekkaarten. Per 25 stuks f 6,50 (B.fr.100,—).

THERMOMETER/HYGROMETER

Het is van het aller grootste belang dat de temperatuur en de vochtigheidsgraad in uw kweekruimte juist is. Temp. 18 tot 20 graden C. en vochtigheidsgraad 50-70%. Door middel van een thermo- en hygrometer kunt u daar oog op houden. Beide instrumenten, gemonteerd op een fraai blokje hout, kunt u op het bondsbureau verkrijgen.

Uw prijs is slechts f 22,— (B.fr.350,—).

NAALDBANDEN ONZE VOGELS

Deze maken van uw maandblad een fraai boekwerk.

f 9,75 per stuk, franco thuis. (B.fr.150,—).

Bij 10 of meer f 7,50 per stuk. (B.fr.115,—)

Per doos van 25 f 162,50 = 6,50 per stuk. (B.fr.100,—)

WINSTPAKKENDE STICKERS

50 à f 13,50; 100 à f 25,—

UW VERKOOPPRIJS BEPAALT U ZELF

BONDSVADEMECUM

losbladig incl. bondsreglementen f 5,50

KOONUMMERS zelfklevend

Serie 1 t/m 500 f 25,—

STANDAARDEISEN

Onmisbaar bij de selectie van uw kweek- en tentoonstellingsvogels

Kleurkanaries	f 8,—
Grasparkieten	f 15,50
Neophema's	f 6,50
Agaporniden	f 8,—
Japanse Meeuwen	f 18,—
Zebravinken	f 5,50
Diamt,duif, chdwwartel en zilverb.	f 5,50
Gouldamadine	f 13,—
Valkpark., roodr. e.a. psephotussrt.	f 11,—
Overige Austr. Parkieten	f 8,—

Alle standaardseisen, behalve voor de postuurkanaries, zijn losbladig. U kunt deze opbergen in de bekende multimappen. Deze mappen worden echter niet bijgeleverd.

Bovenstaande artikelen kunt u bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324, t.n.v. N.B.v.V., te Bergen op Zoom, met vermelding van naam, adres, woonplaats en wat u wilt ontvangen. Voor België: Overmaken op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1, eveneens t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom.

G.J. van Gelder b.v. Zaandam Holland

VOGELZADEN

130 jaar ervaring in vogelzaden

tel.: 075-166951

Uitsluitend verkrijgbaar in de dierspecialzaak

Korte berichten

POSTZEGEL VOOR ANTWOORD

Het komt steeds voor dat aan schrijvers van artikelen schriftelijke vragen worden gesteld. Er zijn er die sluiten dan een postzegel voor antwoord bij. Zo hoort het ook! Helaas zijn er nog tallozen die dat niet doen en nu geeft dat niet voor zo maar eens een keertje, maar als er bijna wekelijks enkele brieven beantwoord moeten worden, dan loopt dat vandaag de dag aardig in de papieren. Vandaar ons verzoek, indien u antwoord op uw vragen wilt hebben, sluit dan een postzegel bij zodat degene die uw vragen beantwoord ook niet nog eens voor de portokosten op moet draaien. Ditzelfde geldt uiteraard ook indien u vragen stelt aan onze keurmeesters welke genoemd zijn op de tweede pagina van dit maandblad. Laten we maar afspreken, geen postzegel, geen antwoord.

VRAAGPROGRAMMA 1980

Het vraagprogramma voor tentoonstellingen 1980/81 zal, ten opzichte van het vraagprogramma dat in het juli-nummer 1979 is gepubliceerd, niet worden gewijzigd. Overigens zal dit vraagprogramma ook weer worden gepubliceerd in het juli-nummer van dit jaar. Voor hen die al in een erg vroeg stadium aan de volgende tentoonstelling gaan werken, is het toch goed dit alvast te weten.

CONTRIBUTIE

Heren penningmeesters, indien u de contributie over het eerste kwartaal van dit jaar nog niet op de bondsgiro heeft overgemaakt, wordt u met klem verzocht het nu eerst te doen. U weet het verschuldigde bedrag? Nog steeds slechts f4,— per lid en per kwartaal, jeugdleden tot 18 jaar f2,— per kwartaal.

Volière in Stramproy

Op initiatief van onze afdeling Stramproy is er onlangs in de tuin van het bejaardentehuis Rust in Roy, een pracht van een volière gebouwd. Er zijn door de leden van die afdeling

heel wat vrije uurtjes aan besteed, maar ze hebben dan ook eer van hun werk. Het zijn diezelfde leden welke ook voor de bevolking van de volière hebben gezorgd. Enkele bejaarden verzorgen nu zelf de vogels. Weer een prachtig staaltje van gemeenschapszin waarmee we de afdeling Stramproy van harte complimenteren.

VAN DE KEURMEESTERS

Kleurkanaries: De heer Nijland heeft een ander telefoonnummer, namelijk 074 - 913294 evenals de heer J. Smout welke als nummer heeft 01670 - 64879.

Op 8 januari j.l. is er te Breda een examen gehouden voor keurmeester kleurkanaries. De navolgende personen zijn geslaagd: **H. van Gerrevink**, Kempenaar 30-69 te Lelystad, telf. 03200-43554; **H.W.L. Geurts**, Napoleonbaan 81 te Geleen, telf. 04494-45749; **D.S.H. Nelen**, Kraaienberg 30 te Essen in België; **W. van Oosten**, Scheveningsebos 59 te Zoetermeer, **K.W. Ottens**, Veldstraat 22 te Nuland, telf. 04102-1195; **A.H. Primus**, Steenweg op Weelde 35 te Poppel in België; **J. v.d. Spoel**, Looierijstraat 22 in Krimpen aan de Lek, telf. 01807-11743; **W. Timmer**, Schoutendreef 263 te Den Haag en **S. Verhofstad**, Prel. van Dinterstraat 30 in Gemert, telf. 04923-3308.

Aan allen onze hartelijke gelukwensen en nog vele plezierige keurdagen.

OVERLEDEN

C. den Bezemer, Gorinchem; W. van Engelen; H. Stoll, Millingen; H. Faas, Deventer; P.H. v.d. Kamp, Middelharnis; C. van Ginkel, Zuidwolde; J. Brouwer, Waalwijk; H. Twikler, Musseikanaal; J. Plaggenboeg, Musseikanaal; J. v.d. Staay, Nuenen; Stoffer, Zwanenburg; R. v.d. Hoorn, Aalsmeer; J. Troost, Meppel; T. Peters, Nijmegen; D. Wegerif, Harderwijk; S. v.d. Heuvel, Oss; H. Olsman, Kloosterhaar; H. Huis in't Veld, Vaassen; R. van Wezop, Alkmaar; J. Bansen, Aalten; G. Machielse, Schore; I. van 't Hart, Leerdam; H. Praat, Wormerveer; D. Theunissen, Almelo; P. Wever, Geleen; J. Bouwmeester, Vaassen; J. v.d. Bosch, Oldebroeek; A. Onderwater, Katwijk; M. Dierghx, Reusel; J. v.d. Zande, Oosterland en J. Hoogland te Oosterland.

DAT ZIJ RUSTEN IN VREDE

Haagse vogellief- hebster kweekte blauwgele ara

Foto: Vogelpark Walsrode

Het is al weer ruim drie jaar geleden dat mevrouw M.G. Keus-Jogchem, in Den Haag zich een Blauwgele ara (Ara ararauna) aanschafte. Het was een gezellig en vaak pratend dier. Ongeveer een half jaar later werd door de familie een tweede exemplaar aangekocht. Ieder zat op z'n eigen standaard in de huiskamer en het ging allemaal goed.

In de zomer van 1977 is er getracht beide vogels wat nauwer tot elkaar te brengen. In het begin waren er wat schermutselingen en gedroeger ze zich ten opzichte van elkaar wat ruzieachtig, later ging het steeds beter met ze.

In de winter van dat jaar zijn ze beiden gehuisvest in een grote metalen kooi van 2.25 m hoog, 1.65 m breed en 1.55 m diep. In de kooi werd er niet te dikke boomstam geplaatst er zijn er enkele takken aangebracht. De vogels vonden het aanvankelijk wel een vreemde situatie, alhoewel ze er snel aan gewend raakten.

Tussen beide vogels was er een verschild in grootte; niet zo veel maar de een was duidelijk groter dan de andere. Nadien bleek die andere, de kleinste dus, een mannetje te zijn het wijfje was het grootst. Na een periode van echt kroelen met elkaar en in de kop en nekveren snavelen trachtte de man zijn wijfje te voeren. In eerste instantie wilde zij daar niets van weten. Toch is ze kennelijk

dor de mand gegaan, want korte tijd nadien werden regelmatig paringen waargenomen. Die eerste paring was overigens een grandioze mislukking. Toen de man het wijfje bevroog duikelden ze beiden van de stok af. Een gebrek aan ervaring, later ging het beter. De paringen werden vaak en intensief uitgevoerd, soms wel 8 à 10 keer per dag en gedurende ruim een maand.

Inmiddels was er van duimshout een stevige broedkast in elkaar getimmerd van ongeveer 80 cm hoog en een bodemoppervlakte van 60 x 60 cm.

Plotoseling was de grootste ara, het wijfje, verdwenen in het blok. Na een bijna volle dag kwam ze weer te voorschijn. Een controle in de kast werd onmogelijk gemaakt, de eens zo tamme en aanhankelijke vogels waren plotseling bijzonder agressief.

Twee dagen later verbleef de pop weer een ganse dag in het blok. Kort nadien werden 2 witte eieren, zo groot als die van een kip, in het blok waargenomen.

Helaas waren deze binnen een week door de vogels stukgetrapt.

Direct daarna werden weer regelmatig paringen waargenomen en na

een maand waren wederom 2 eieren gelegd. Ook dat broedsel liep op niets uit omdat de vogels tengevolge van het in de muren boren van gaten ten behoeve van kabel-tv zo zijn geschrokken dat het legsel in de steek werd gelaten.

De eieren zijn later uit het blok gehaald en opengemaakt; ze waren beide bevrucht en voorzien van een bijna voldragen jong.

Om nu de vogels bij een eventueel volgende broedpoging zo veel mogelijk rust te gunnen werd er een ruime kamer op de bovenverdieping een nieuwe eveneens metalen kooi van 2.80 m hoog, 3m breed en 2.50 diep gemaakt.

De kooi was juist op tijd klaar, want twee dagen nadat de vogels er in waren gebracht, was het eerste ei van het derde legsel al weer gelegd, twee dagen later het tweede ei.

Iedereen werd nu uit de vogelkamer geweerd, de vogels zaten er erg rustig. Deze maatregel leverde succes op, want nadat het wijfje 28 dagen de eieren had bebroed, werd er, het was begin augustus 1979, één jong geboren. Het tweede ei is niet uitgekomen. Zoals u al begreep, het wijfje broedde alleen. Niettemin bezocht de man haar regelmatig en

bracht haar wat snavelkost. Zelf verliet ze, slechts voor erg korte tijd, alleen het nest om zich te ontlasten. Het jong was kaal, zonder enig donsveertje. De ontwikkeling verliep zo als het moest en geleidelijk aan ontstond er een pracht van een vogel die op een leeftijd van 13 weken zover was dat hij het nest kon verlaten. Op dat moment was hij volledig in de veren en gelek uiterlijk precies op de oudervogels alleen hij (of zij) was nog wat kleiner van stuk.

Mevr. Keus geeft dagelijks aan haar vogels wat gevarieerd fruit een goed mengsel zaden voor papegaaiachtigen en een snee met pindakaas besmeerd en in kleine stukjes gesneden brood. Deze snee brood wordt buiten de broedperiode één maal per week en tijdens deze periode drie maal per week voorzien van enkele druppels Welpivit. Beide oudervogels bleven hun jong nog ongeveer twee weken voeren en toen was hij zelfstandig genoeg om zijn eigen kostje te vergaren. Korte tijd daarna kreeg hij een eigen kooi en ontwikkelde hij zich tot een bijzonder plezierig bewoner van pand De Gheynstraat 94 in Den Haag.

Redactie

Ara ararauna afkomstig uit Noordelijk Zuid Amerika Hun lengte bedraagt plm. 86 cm.

